sobota | 30 kwietnia 2011 | nr 51 (LXVI) | cena: 9 kč

Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Akta złoczyńców, dekrety skazańców | s. 5

Szkoła, której patronuje polski noblista | s. 6

»Jutrzenka« obchodzi 100 lat | s. 7

Pamiętamy!

Fot. MAREK SANTARIUS

Nowe tablice odsłonili wczoraj na Konteszyńcu (od lewej): prezes Koła Polskich Kombatantów – Bronisław Firla, Petr Majer z Gminy Czeskich Legionistów oraz prezes Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska" – Józef Pilich.

Hymny Polski i Republiki Czeskiej, melodia legionowej pieśni „Śpij kolego w ciemnym grobie", apel poległych i modlitwa „Ojcze Nasz" zabrzmiały wczoraj w samo południe w Czeskim Cieszynie pod pomnikiem w dzielnicy Konteszyniec, gdzie w okresie II wojny światowej działał obóz jeniecki Stalag VIII D. Przy pomniku odsłonięto siedem nowych tablic z nazwiskami żołnierzy z Zaolzia poległych na różnych frontach ostatniej wojny oraz Zaolziaków pomordowanych w Katyniu, Miednoje i Charkowie.

– Stoimy tu dzisiaj razem: Polacy i Czesi, mieszkańcy z obu brzegów Olzy. Tą uroczystością chcielibyśmy przypomnieć sobie ludzi, którzy oddali swoje życie, żebyśmy mogli żyć w pokoju – powiedział podczas uroczystości burmistrz Czeskiego Cieszyna, Vít Slováček. – Cieszę się, że mogliśmy odnowić ten pomnik, że mogliśmy zainstalować nowe tablice, które przez dziesiątki lat będą przypominać nam ludzi, którzy zasługują na nasz szacunek i pamięć.

Uroczystość prowadził ks. senior Bogusław Kokotek ze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. – Zgromadziliśmy się przy tym pomniku Międzynarodowej Koalicji Antyfaszystowskiej, by odsłonić tablice pamiątkowe poświęcone rodakom z Zaolzia poległym w armii czechosłowackiej lub polskiej oraz oficerom polskim zamordowanym w kwietniu i maju 1940 roku na terenie Związku Radzieckiego – stwierdził ks. Kokotek. Przypomniał, że patronat nad uroczystym odsłonięciem tablic objęli ambasadorzy: RP w Pradze, Jan Pastwa, oraz RC w Warszawie, Jan Sechter. Obecni byli na Konteszyńcu przedstawiciele Ambasady RP w Pradze i Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, zaolziańskich polskich organizacji, polskich i czeskich stowarzyszeń kombatanckich, młodzież szkolna. Warty honorowe pełnili polscy i czescy żołnierze.

Nowe tablice odsłonili prezes Koła Polskich Kombatantów, Bronisław Firla, Petr Majer z Gminy Czeskich Legionistów oraz prezes Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska", Józef Pilich. – Odsłonięcie tablic z nazwiskami naszych rodaków, bohaterów, to nasz skromny hołd dla tych, którzy oddali życie za wolność. Oni nie mogli powrócić. Ich mogiły rozsiane są w różnych zakątkach Europy. Dziś wracają, by swoimi nazwiskami dać świadectwo wierności swej ojczystej ziemi – podkreślił Firla. Józef Pilich, którego ojciec został zamordowany przez stalinowskich oprawców w Miednoje, dodał: – Te nazwiska naszych ojców miały się tu nie pojawić, miały zostać wykreślone z pamięci.

Ciąg dalszy na str. 4

DWUGŁOS AMBASADORÓW

JAN PASTWA, POLSKI AMBASADOR W PRADZE

Gdy przed 72 laty pod ciosami najeźdźców z zachodu i wschodu padała wolna Polska, nikt nie mógł wiedzieć, kiedy odzyska wolność, ale przede wszystkim jak straszliwe straty przyjdzie ponieść jej oraz jej synom i córkom, a ponadto, że dopiero po 50 latach stanie się znów wolnym krajem. Gdy przed 68 laty wyszła na jaw prawda o zbrodni katyńskiej, nikt też nie mógł wiedzieć, że wkrótce nastanie trwający kilkadziesiąt lat czas, gdy nie będzie wolno o niej mówić i pisać. Te złe czasy są już dawno za nami i tylko od nas zależy, czy prawdę o Katyniu zostawimy potomnym. To dzisiejsze upamiętnienie kilkuset osób ze Śląska Cieszyńskiego jest być może najważniejszym wydarzeniem, upamiętniającym ofiary zbrodni katyńskiej na terytorium RC.

JAN SECHTER, CZESKI AMBASADOR W WARSZAWIE

Chciałbym podziękować historykowi Mečislavovi Borákowi, członkom Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska" i polskich organizacji na Zaolziu, że nigdy nie zapomnieli o zbrodni katyńskiej i jej ofiarach, że informowali o tej zbrodni swoich współobywateli w RC. Bez was nie można by było tworzyć mozaiki bohaterstwa obywateli RC i Polski, którzy walczyli na różnych frontach II wojny światowej, w ruchu oporu na terenie kraju, ani mozaiki męczeństwa naszych rodaków w obozach koncentracyjnych lub więzieniach. Były w historii naszych narodów momenty, które nas dzieliły. Ale musimy pamiętać głównie o tych chwilach, które nas łączyły i łączą, zwłaszcza dzisiaj, gdy stosunki między naszymi narodami są dobre, jak chyba nigdy w historii. **(kor)**

REKLAMA

GL-012

ZDARZYŁO SIĘ

PETYCJA JUŻ W PARLAMENCIE

W czwartek członkowie komitetu petycyjnego przekazali na ręce Karolíny Peake, szefowej komisji konstytucyjno-prawnej Izby Poselskiej Parlamentu RC, petycję żądającą zmian w ustawie wyborczej. – Podpisy zebraliśmy głównie w naszym regionie, ale wsparcie zadeklarowały też osoby z całego kraju, były na przykład podpisy z Krupki, gdzie wybory tak samo nie obyły się bez przekrętów – powiedział Lubomír Matěj z Czeskiego Cieszyna, członek komitetu petycyjnego. Zdaniem sygnatariuszy, czeskie prawo wyborcze nie rozwiązuje tak zasadniczych spraw, jak kupowanie głosów czy celowe zmiany stałego miejsca zamieszkania przed wyborami. **(dc)**

REKLAMA

BOHEMIACOAL s.r.o.

Korzystne zakupy w naszych oddziałach:

CZESKI CIESZYN,
Rybářská ulice
(STAVEBNINY U PŘEHRADY)
- Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
- Materiały budowlane, żwiry, piaski, cement, zaprawy murarskie i in.
- Brykiety drzewne i torfowe
- Korzystny wynajem magazynów, warsztatów i biur
- Ziarna i mieszanki paszowe
- Narzędzia
- Od 15. 4. 2011 rozpoczynamy skup złomu

Tel. 733 125 276, 558 711 598
Ing. Minařík
Po-Pt 6.30-16.00, So 6.30-11.00

TRZYNIEC, Frýdecká
(AREÁL TRITREG)
- Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
- Żwiry, piaski, cement, wapieniec
- Brykiety drzewne i torfowe

Tel. 558 339 081, 731 118 505
p. Maroszová
Po-Pt 7.00-15.00, So 8.00 – 11.30

Sprzedaż również w sobotę
OFERUJEMY KORZYSTNE CENY!

GL-213

POGODA

sobota	niedziela poniedziałek
dzień: 17 do 21°C	dzień: 14 do 18 °C
noc: 8 do 4 °C	noc: 7 do 3 °C
wiatr: 3-7 m/s	wiatr: 3-8 m/s

9 771212 422065 11051

KRÓTKO

ZAMKNĄ MOST

KARWINA (dc) – Już jutro o godz. 8.00 zostanie zamknięty dla ruchu most na Olzie na głównej drodze z Karwiny do Ostrawy i Hawierzowa, który następnie zostanie zburzony. Objazd będzie możliwy po drodze do Bogumina przez strefę przemysłową Nowe Pole lub przez Stonawę. Z tego powodu, w celu upłynnienia ruchu, wczoraj i dziś budowane są na drodze cieszyńskiej, na skrzyżowaniach z drogami do Stonawy, tymczasowe ronda. Trasy, którymi będą kursowały autobusy, można znaleźć na stronie przewoźnika, spółki ČSAD. Budowa nowego mostu potrwa do października.

* * *

KONIEC »WAGONKI«

KARWINA (dc) – Z mapy miasta zniknie kolonia domów zwana „Wagonką", rozciągająca się koło drogi w kierunku Piotrowic. Mieszkańcy dziewięciu domów, którzy przebywają tam legalnie, otrzymają latem mieszkania zastępcze, a tym, którzy lokale zajmują bezprawnie, miasto zaproponuje miejsca w hotelu robotniczym. Domy zostaną zburzone, miejsce zostanie przemienione na strefę przemysłową. Władze ratusza zdecydowały się na tak radykalny krok dlatego, że próby wyremontowania budynków przez miasto za każdym razem spełzały na niczym – lokatorzy w krótkim czasie na nowo je zniszczyli.

* * *

ŚMIERĆ MAŁEGO DZIECKA

ISTEBNA (dc) – W jednym z mieszkań zamordowano 4-letnią dziewczynkę. Policja została powiadomiona o śmierci dziecka w czwartek wczesnym rankiem. Ze wstępnych ustaleń funkcjonariuszy wynika, że dziecko zmarło na skutek uduszenia. W tym samym dniu policjanci zatrzymali jej matkę, 29-letnią mieszkankę Istebnej. Wczoraj przedstawiono jej zarzut zabójstwa, do którego się przyznała, odmawiając składania wyjaśnień. – Prokurator skierował do sądu wniosek o tymczasowy areszt. O jej dalszym losie zadecyduje sąd – poinformował rzecznik Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie, Rafał Domagała.

OBRADOWAŁA RADA PRZEDSTAWICIELI KONGRESU POLAKÓW

Owocna kampania »przedspisowa«

Podsumowanie kampanii, którą Kongres Polaków i „Głos Ludu" podjęli przed kwietniowym Spisem Powszechnym, było jednym z głównych punktów kwietniowego posiedzenia Rady Przedstawicieli Kongresu.

Zdaniem przedstawicieli zaolziańskich polskich organizacji oraz pełnomocników gminnych Kongresu, kampania przebiegła sprawnie i bez problemów. – Przed Spisem Powszechnym, który odbył się przed dziesięciu laty, nie było żadnej kampanii. Może dlatego też jego wyniki okazały się dla nas wówczas tragiczne: polską narodowość zadeklarowało o 10 tys. osób mniej, niż w roku 1991 – powiedział obecny na posiedzeniu prezes Kongresu, Józef Szymeczek. Za pozytywny efekt kampanii „przedspisowej" uznał m.in. to, że w kampanię włączyli się aktywnie młodzi Zaolziacy, zwłaszcza uczniowie Gimnazjum Polskiego. – Może też dzięki tej kampanii na studia na uczelnie wyższe w Polsce kandyduje niemalże 40 osób, czyli o 120 proc więcej, niż przed rokiem. Proces uświadamiania przynosi więc owoce. Ważne jest też to, że nasza mniejszość przed Spisem Powszechnym się zjednoczyła – dodał Szymeczek.

Niektórzy uczestnicy posiedzenia podkreślili, że dyskusja „przedspisowa" w „Głosie Ludu" przyniosła wiele nowych tematów, które należałoby na łamach gazety kontynuować, zwłaszcza na temat tożsamości zaolziańskich Polaków.

Dyskutowano też na temat sejmików gminnych, które poprzedzą przyszłoroczne Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków (powinno się odbyć w marcu). – Sejmiki, na których wybierzemy delegatów na Zgromadzenie, powinny ruszyć na przełomie października i listopada. Liczymy, że w ich zorganizowaniu pomogą nam tradycyjnie władze Miejscowych Kół Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, które dysponują lokalami, w których sejmiki mogłyby się odbywać – powiedział prezes Rady Przedstawicieli, Rudolf Moliński. Dodał, że do następnego posiedzenia tego organu Kongresu Rada KP powinna ustalić tematy, które będą poruszane nie tylko na sejmikach, ale także w dyskusji na Zgromadzeniu Ogólnym KP. Tak samo powinna trafić do szefów organizacji i pełnomocników gminnych informacja o realizacji uchwał poprzedniego Zgromadzenia.

Uczestnicy zebrania przyjęli też uchwałę o konieczności przeanalizowania sytuacji działalności pełnomocników Kongresu w poszczególnych gminach i ich udziału w pracy gminnych komisji ds. mniejszości narodowych. Rada Przedstawicieli zobowiązała ponadto Radę KP do zaktualizowania stron internetowych Kongresu (www.polonica.cz). **(kor)**

Fot. JACEK SIKORA

W obradach Rady Przedstawicieli oprócz jej prezesa i wiceprezesa Rudolfa Molińskiego i Małgorzaty Rakowskiej, przedstawicieli organizacji polskich i zaolziańskich gmin, wziął udział także prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek (w środku).

Stulatka z Żywocic

Maria Mikulowa z Hawierzowa-Żywocic obchodziła w środę swe setne urodziny. Syn Edward z rodziną złożył jej życzenia m.in. za pośrednictwem rubryki rodzinnej w naszej gazecie, natomiast w imieniu władz miasta wręczył jubilatce bukiet i podarunek wiceprezydent Daniel Pawlas. Pani Maria przebywa obecnie w Domu Seniora w Orłowej, gdzie często odwiedzają ją członkowie rodziny. Cieszy się stosunkowo dobrym zdrowiem, a problemy ze słuchem pomagają jej przezwyciężać słuchawki z małym mikrofonem. Jubilatka wychowała trzech synów, ma czterech wnuków i ośmioro prawnuków. – W przeszłości aktywnie angażowała się w pracy naszego Koła PZKO, którego jest członkinią. Dlatego również my odwiedziliśmy ją z życzeniami – powiedziała prezes żywocickiego MK, Halina Klimsza. **(dc)**

Fot. ARC

Daniel Pawlas wręcza Marii Mikulowej bukiet w imieniu władz miasta Hawierzowa.

LICZBA DNIA

16

razy musieli się spotkać przedstawiciele kierownictwa fabryki samochodów osobowych koreańskiej marki Hyundai w Noszowicach z reprezentantami dwóch organizacji związkowych działających na terenie zakładu, nim udało im się uzgodnić kompromisowy układ zbiorowy. Średnie wynagrodzenie wzrośnie o 5 procent, pracownicy noszowickiej fabryki otrzymają w lipcu półroczny bonus w wysokości 50 procent płacy podstawowej, każdemu pracownikowi zakład będzie wpłacał 600 koron na ubezpieczenie emerytalne. **(dc)**

Słychać i widać

Dzięki mojej małżonce mamy z małżeństwa koalicję!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Mieszkania po fantastycznych cenach

Radni Karwiny przegłosowali sprzedaż 26 mieszkań miejskich w dzielnicy Nowe Miasto. Tym samym został zakończony trwający dwa lata proces stopniowej sprzedaży mieszkań lokatorom. W prywatne ręce przeszło 6,5 tys. mieszkań, miastu zostało ich tylko półtora tysiąca. Dochód ze sprzedaży wyniósł miliard koron. Większość mieszkańców Karwiny zajmuje mieszkania miejskie lub należące do spółki RPG (dawniej kopalniane). Przed laty obie grupy lokatorów mogły mówić o szczęściu, zdobywając lokum bez własnego wkładu finansowego, z niskim czynszem. Teraz ich sytuacja jest diametralnie inna. Lokatorzy mieszkań RPG płacą dużo wyższy czynsz, nie mają też szansy odkupienia lokali na własność. Osoby zajmujące mieszkania miejskie mogły je natomiast nabyć po cenie kilkakrotnie niższej od rynkowej – przykładowo dwupokojowe lokum o powierzchni 50 metrów kw. za 119 tys. koron, trzypokojowe, z nowymi oknami i wyremontowanym balkonem, w ocieplonym budynku, za 189 tys. – Sprzedaliśmy ludziom mieszkania bardzo szybko, po najniższych w kraju cenach. Stawka wynosiła 2000 koron za metr kwadratowy – podkreśliła rzeczniczka ratusza, Šárka Swiderová. W większości przypadków prawnym właścicielem mieszkań stają się spółdzielnie zakładane przez lokatorów.

Oferta skierowana była wyłącznie do lokatorów. Na pytanie „Głosu Ludu", czy nie jest to ponowne faworyzowanie osób, które w przeszłości otrzymały przydział na mieszkanie miejskie, a nie każdy miał takie szczęście, Swiderová odpowiedziała, że cały proces konsultowano z prawnikiem, a liczba sprzedanych mieszkań jest na tyle duża, że dotyczy dużej części mieszkańców Karwiny. – Wiemy, że lokatorzy mieszkań RPG są w trudnej sytuacji, niektóre starsze osoby nawet rezygnują z tych mieszkań i przenoszą się do hoteli robotniczych, ale władze miasta nie mogą ingerować w ustalanie czynszu przez prywatną spółkę – dodała rzeczniczka. **(dc)**

Rozpoczyna się »Maj nad Olzą«

Jak co roku, Park Zdrojowy w Karwinie-Darkowie w każdą majową niedzielę będzie rozbrzmiewał muzyką. Już jutro orkiestra dęta „Majovák" o godz. 13.00 zainauguruje tradycyjny „Maj nad Olzą", cykl imprez organizowanych przez miasto Karwina, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy i Uzdrowisko Darków. A ponieważ 1 maja kojarzony jest ze „stawianiym moja", nie obejdzie się bez widowiska pod tym tytułem, które przedstawią jabłonkowskie PZKO-owskie zespoły folklorystyczne „Zaolzi" i „Zaolzioczek". Początek ich występu zaplanowano na godz. 15.15.

Kolejna niedziela, 8 maja, upłynie pod znakiem występów zespołów dziecięcych. O godz. 14.00 zaprezentują się uczniowie karwińskiej Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Bedřicha Smetany, o godz. 15.15 dwa folklorystyczne zespoły dziecięce: „Gizdy", działające pod patronatem Macierzy Szkolnej w Karwinie-Frysztacie, oraz „Dziecka ze Stonawy" z tamtejszego Koła PZKO.

W połowie miesiąca, 15 maja, na podium staną karwińskie chóry PZKO – mieszany „Dźwięk" z Raju, żeński „Kalina" z Frysztatu, a po nich popularny zespół akordeonistów „Kleofas" z polskiego Zawodzia.

Ostatnie dwie niedziele będą należały do Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Kóz, chóru mieszanego „Lira" z Darkowa i dziecięcego zespołu folklorystycznego „Ostravička" z Frydku-Mistku. Cykl koncertów zakończy się 29 maja. Zagra „Malá černá hudba" z Karwiny, a Zespół Pieśni i Tańca „Olza" ZG PZKO będzie „bulał moja". **(dc)**

Statuetka odebrana w symbolicznym miejscu

Ponad tysiąc nauczycieli i uczniów z kilku województw Polski, w tym prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, Barbara David oraz prezes Klubu Nauczycieli Emerytów przy TNP, Jadwiga Sperling, wzięło udział w 26. Dniach Pamięci i Pokoju, które organizuje Związek Nauczycielstwa Polskiego. W środę alejami w byłym niemieckim obozie Auschwitz przeszedł Marsz Milczenia, uroczystość organizowana w rocznicę śmierci w obozie polskiego nauczyciela Mariana Batki.

Fot. ARC

Barbara David (w środku) i Jadwiga Sperling (druga z lewej).

Uczestnicy w imieniu międzynarodowego ruchu nauczycieli złożyli kwiaty także w byłym obozie Auschwitz II-Birkenau. W tym właśnie niezwykłym miejscu Zarząd Okręgu Śląskiego ZNP przyznał bardzo prestiżową Honorową Nagrodę IKAR w kategorii zbiorowej Towarzystwu Nauczycieli Polskich w RC oraz Klubowi Nauczycieli Emerytów przy TNP w RC. Jest uhonorowaniem szczególnej dzialności oświatowej Towarzystwa na rzecz wychowania w tolerancji i pokoju, która stanowi inspirację dla młodego pokolenia. – Ta statuetka jest dla nas bardzo cenna, otrzymaliśmy ją w tak niezwykłym miejscu, tak samo jak cenimy sobie współpracę ze Związkiem Nauczycieli Polskich. Dzięki niej możemy przekazywać informacje o Zaolziu i naszych szkołach kolegom z drugiej strony Olzy – powiedziała Barbara David. **(dc)**

moim zdaniem

MAŁO WAŻNY PAPIEŻ?

DANUTA CHLUP, *danuta.chlup@glosludu.cz*

Rozpoczął się czas matur. Również na biurku mojego syna leżą opracowane pytania do różnych przedmiotów. Przelotnie zainteresowałam się literaturą polską, a konkretnie tymi jej przedstawicielami, o których nam, zdającym maturę na początku lat 80., nie mówiono na lekcjach ani słowa – że wymienię najbardziej znaną osobę, noblistę Czesław Miłosza.

W tych dniach przypomnieli mi się jednak inni polscy poeci – romantycy, wieszcze narodowi. Przypomniał mi się ich „polski mesjanizm", przekonanie, że naród polski ma szczególną misję w historii, wiersz Juliusza Słowackiego przepowiadający słowiańskiego papieża, zaczynający się od słów: „Pośród niesnasek Pan Bóg uderza w ogromny dzwon, dla słowiańskiego oto papieża otworzył tron...".

Obserwując współczesną scenę polityczną w Polsce, można najwyżej uśmiechnąć się ironicznie nad przypuszczeniem, że Polacy mogliby być jakimś wyjątkowym narodem. A jednak nawet w najnowszej historii Polski było kilka wydarzeń o symbolicznym wręcz znaczeniu, takich, które wstrząsnęły całym światem. Ostatnie, to niezwykle tragiczne, z kwietnia ubiegłego roku, przebije teraz, mam nadzieję, ogromna radość z beatyfikacji polskiego papieża. Gdy w 1978 roku spełniła się przepowiednia Słowackiego i na tronie świętego Piotra zasiadł Karol Wojtyła, ówczesna redakcja „Głosu Ludu" (organu partii komunistycznej) mogła sobie pozwolić tylko na krótką wzmiankę na ten temat w rubryce „Ze świata", zamieszczoną pod „ważniejszymi" doniesieniami o wizycie władz Wietnamu w Bułgarii i wewnętrznych problemach politycznych w Nigerii. To, że dzisiaj jest inaczej, to kolejny powód, by cieszyć się z niedzielnej uroczystości.

Na dużym ekranie

Stonawianie będą mogli wspólnie śledzić beatyfikację Jana Pawła II we własnym kościele parafialnym. Podczas mszy świętej o godz. 10.00 na dużym ekranie o rozmiarach 5x5 metrów będzie wyświetlana za pomocą projektora multimedialnego transmisja nadawana przez Telewizję Polską.

– Musieliśmy rozwiązać szereg problemów technicznych, lecz dzięki pomocy Urzędu Gminy uporaliśmy się z nimi – powiedział proboszcz parafii, ks. Roland Manowski. W tym samym dniu poświęcony będzie obraz Jana Pawła II, który zawiśnie następnie w stonawskim kościele. – Również w Łąkach, podczas nabożeństwa o godz. 8.30, poświęcimy obraz dla tamtejszego kościoła – dodał proboszcz. **(dc)**

Kreatywna doceniona

Trzy osoby otrzymają we wtorek, w Święto Konstytucji 3 maja, nagrodę miasta Cieszyna w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Uroczystość odbędzie się o godz. 12.30 w sali sesyjnej Urzędu Miasta. Jedną z nagrodzonych jest Władysława Magiera, historyk, współzałożycielka cieszyńskiego Klubu Kobiet Kreatywnych, autorka książki „Szlakiem Cieszyńskich Kobiet", a także miłośniczka Zaolzia. – Została doceniona działalność moja i całego Klubu, moje odzyskiwanie przeszłości miasta i roli kobiet w jego historii nie poszło na marne – cieszy się laureatka.

Oprócz Władysławy Magiery zostaną wyróżnieni Jolanta Dygoś, dyrektor Przeglądu Filmowego „Kino na granicy", oraz Władysław Wilczak, muzykolog, juror Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie. Uroczystość uświetni koncert uczniów Prywatnego Studium Muzyki Rozrywkowej Władysława Wilczaka. **(dc)**

nasza recenzja

R.E.M. – »Collapse Into Now«

Michael Stipe zapuścił brodę, ale nie tylko. Zapuścił się wraz z kumplami z R.E.M. w rejony, w których tej amerykańskiej formacji najbardziej zresztą do twarzy. Po trochę stereotypowym, stricte garażowym rocku z poprzedniej płyty „Accelerate", muzycy R.E.M. postanowili nagrać album bardziej różnorodny. Jak sami stwierdzili: po prostu ciekawszy. Czy im się udało? Czy można w ogóle na swoim piętnastym w karierze albumie zaserwować jeszcze coś odkrywczego? Coś, co pozostaje w pamięci na długo, co przywołuje klimaty z płyt „Up" czy „Automatic For The People"? Dość pytań, odpowiedź kryje się w dwunastu utworach na „Collapse Into Now". W dwunastu świetnych kawałkach, które niczym cement połączyły cały najnowszy album.

Motorniczym płyty jest śpiewający w olimpijskiej wręcz formie Michael Stipe. Nie wiem, czy Vincentka trafiła już na amerykański rynek, ale lider R.E.M. najwyraźniej przepłukuje swoje gardło wodą mineralną o cudownych właściwościach. Otwierający krążek „Discoverer" stanowi idealne wprowadzenie do albumu. Jest takim prologiem, który powinien świetnie zadziałać na koncertach. Główny motyw piosenki pojawia się skądinąd także w finale całego albumu. W nieoczekiwanej chwili, jak gdyby zachęcając do ponownego wysłuchania tej niezwykłej płyty. Muzycy, aby ją nagrać, na kilkanaście tygodni przenieśli się do Berlina. Hołd temu

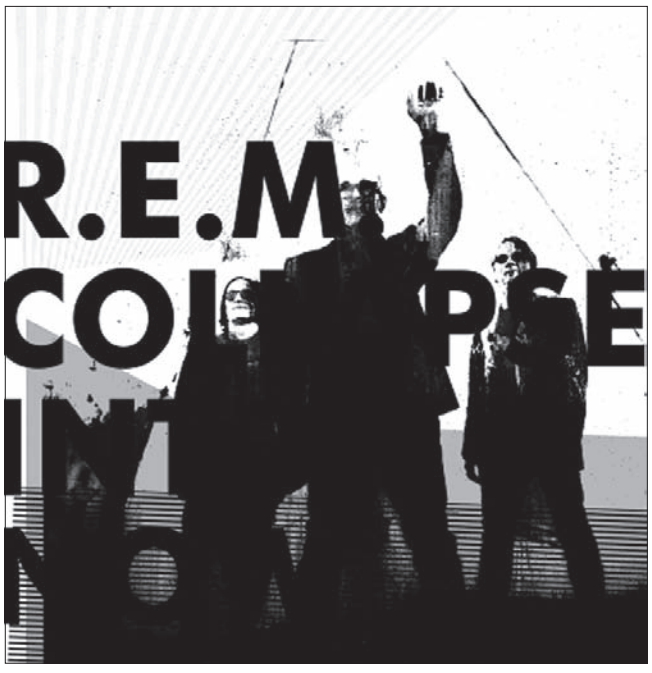

Fot. ARC

miastu złożyli w najbardziej przebojowym temacie – „ÜBerlin" oferującym wszystko to, co fani R.E.M. lubią najbardziej. Jest więc typowo znerwicowany wokal Stipe'a, miarowy rytm gitary Petera Bucka i przewidywalny, ale pozostający na długo w głowie refren. Nic, za co muzycy musieliby się wstydzić. Splendoru dodają płycie zaproszeni goście. Najmocniej zaznaczyła swoją obecność Patti Smith – królowa punkrocka zaczarowała temat „Blue" w postać przepięknej kody, zamykającej cały album. Eddie Vedder, na co dzień wokalista Pearl Jam, użyczył swojego głosu w „It Happened Today". Gdyby jednak nie informacja w booklecie płyty, można by sądzić, że to wycie jakiegoś berlińskiego Reksia. W odróżnieniu od ostro pędzącej poprzedniej płyty „Accelerate", na „Collapse Into Now" znalazło się miejsce dla kilku spokojniejszych piosenek. Ballada „Every Day Is Yours To Win" to dla Michaela Stipe'a okazja do wyśpiewania wszystkich banałów, w które mogą obfitować rockowe teksty. Pod względem muzycznym piosenkę tę akceptuję bez reszty, gorzej już z warstwą liryczną. To taki telefon zaufania, który, zamiast dodać otuchy, wywołuje w lepszym przypadku salwy śmiechu. Banalne teksty to jednak w moich oczach, a raczej uszach, jedyny mankament. „Collapse Into Now" należy do najlepszych albumów w 31-letniej historii R.E.M.

JANUSZ BITTMAR

Co dalej z Sekcją Historii Regionu?

Sekcja Historii Regionu leży mi na sercu i uważam, że mam moralne prawo walczyć o jej dalsze pomyślne istnienie. Byłem bowiem jej inicjatorem i współzałożycielem oraz pierwszym przewodniczącym – pisze Stanisław Zahradnik, z Trzyńca. Historyk wziął dziś „na warsztat" istniejącą od 1965 roku organizację.

Fot. MARIAN STEFFEK

Seminarium „Polskie życie sportowe w Trzynieckiem", przygotowane z okazji 90. rocznicy założenia Polskiego Klubu Sportowego „Siła" Trzyniec w czerwcu 2010 r.

Sekcja Historii Regionu ZG PZKO, działająca od 1965 roku udowodniła, że jej istnienie było i jest w pełni uzasadnione. Należała do najaktywniejszych ogniw związkowych, osiągając dzięki ofiarności członków znaczące wyniki. Powstała, żeby pogłębiać wiedzę historyczną naszego regionu, ratować przed zniszczeniem źródła i wszelką dokumentację dorobku zaolziańskiej społeczności polskiej, a także pomagać ZG PZKO przy realizacji różnych inicjatyw związanych z problematyką historyczną. Sekcja współpracowała z redakcją „Zwrotu", Ośrodkiem Dokumentacyjnym KP, kierownictwem Huty Trzynieckiej, dorywczo z Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie i filią w Karwinie, Polskim Centrum Pedagogicznym, Instytutem Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego w Opolu, Muzeum w Czeskim Cieszynie i Cieszynie oraz niektórymi MK PZKO.

KRÓTKIE PODSUMOWANIE

Działalność SHR przypadła w trudniejszych warunkach, niż inne sekcje pezetkaowskie, np. śpiewacza, taneczna, teatralna, SLA. Jej program działania nie leżał w interesie władz państwowych, a ZG PZKO do 1989 roku tylko przysparzał kłopotów. Pomimo tego SHR może poszczycić się pięknymi osiągnięciami. Chodzi o organizację:

44 seminariów – częściowo z międzynarodowym udziałem, na których wygłoszono 81 referatów wysłuchanych przez ok. 2 500 słuchaczy. Tematy seminariów koncentrowały się na usuwaniu niepopularnych i niewygodnych, głównie dla naukowców czeskich, białych plam z naszej przeszłości. Warto podkreślić, że większość podejmowanych przez SHR tematów pozostałaby do dziś niezauważona i nieopracowana, m.in. dlatego, że instytucje państwowe nie były tymi zagadnieniami w ogóle zainteresowane.

38 wystaw historyczno-jubileuszowych – zazwyczaj dla udokumentowania tematyki podejmowanej na seminariach. Wystawy były dziełem SHR, ostatnio przy współpracy Ośrodka Dokumentacyjnego KP. Wystawę z lat 1992-1993 „Polacy na Zaolziu" można było oglądać nie tylko w wielu miejscowościach na Zaolziu, ale także w Warszawie, Toruniu, Katowicach, Zawierciu, Ustroniu, Bielsku-Białej, czy na Hradczanach w Pradze. W 2010 roku z inicjatywy Muzeum Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie SHR przy współpracy OD KP pod kierownictwem Mariana Steffka urządziła podobną wystawę, prezentowaną obecnie we Frysztacie.

12 konkursów – dotyczących społeczeństwa zaolziańskiego, zwłaszcza PZKO i szkół.

Sekcja wydała także 18 wydawnictw, m.in. cenne jubileuszowe na 30-lecie w 1995 i 40-lecie w 2005 roku.

Osiągnięcia te, które pochłonęły wiele tysięcy godzin pracy społecznej, nie zawsze były i są dostrzegane nie tylko przez nasze społeczeństwo i media, przez niektórych czołowych historyków polskich, stawiających interesy własne ponad rzetelność badawczą, ale przede wszystkim przez historyków czeskich. W szeregach SHR przewinęło się przeszło 70 członków, w większości czołowych działaczy naszego społeczeństwa. Aktualnie SHR posiada w ewidencji 18, aktywnych 6 członków.

ZNAKI ZAPYTANIA

Można więc stwierdzić, że SHR dużo wykonała dla podtrzymywania tożsamości narodowej na Zaolziu. Niestety, warunki działalności Sekcji stale się pogarszają, głównie z powodu starzejącej się bazy członkowskiej, braku zainteresowania ze strony naszego społeczeństwa oraz nieodpowiednich warunków działalności w ramach ZG PZKO. Gorące apele w ostatnich latach skierowane do naszego społeczeństwa, zwłaszcza osób zajmujących się na co dzień historią, nauczycieli i młodzieży z prośbą o zasilenie szeregów SHR przyniosły znikome efekty.

W 2009 roku SHR poprosiła ówczesnego prezesa ZG PZKO i członka Sekcji, Zygmunta Stopę, aby zwrócił się do dyrektorów naszych szkół z prośbą, by przynajmniej nauczyciele uczący historii zasilili szeregi Sekcji i brali udział w jej akcjach. Oto fragmenty listu, który trafił do dyrektorów: „Zwracamy się do szanownej dyrekcji z propozycją włączenia się nauczycieli historii waszej szkoły do działalności społecznej na rzecz poznawania, utrwalania oraz szerzenia prawdy historycznej o naszej małej ojczyźnie – Śląsku Cieszyńskim. Tego rodzaju działalność prowadzi już od wielu lat nasza Sekcja Historii Regionu. Ostatnio niestety bez udziału nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, wychowawców naszej młodzieży. (…) Zatrważający jest przy tym niedostateczny stan świadomości historycznej naszego współczesnego społeczeństwa i z niego wypływające zobojętnienie narodowe. Wezwanie do udziału w pracy Sekcji wypływa z odczucia aktualnych potrzeb zainteresowania historią regionalną już dzieci szkolnych oraz wsparcia w tym kierunku, z różnym powodzeniem prowadzonej edukacji regionalnej. Odwołując się do chlubnych tradycji nauczycielstwa na Zaolziu (...), proszę o przekazanie im naszej prośby, by zechcieli się włączyć do naszych działań (...)". Niestety, apel pozostał bez echa. Następnie odezwę tę opublikowano na łamach „Głosu Ludu" z nadzieją, że Kongres Polaków w RC, nauczyciele, Towarzystwo Nauczycieli Polskich, Macierz Szkolna i wszyscy spragnieni wiedzy o naszej przeszłości zrozumieją potrzebę istnienia Sekcji i pomogą w kontynuowaniu jej pożytecznej działalności. Również i ten zabieg nie doczekał się żadnego oddźwięku ze strony adresatów.

JESZCZE JEDEN APEL

Ostatnio wyrasta nam kilka osób z zadatkami na dobrych, a nawet bardzo dobrych historyków. Świadczą o tym ich różne wystąpienia u nas i zagranicą, ich działalność publicystyczna oraz udział w mediach. Może warto by połączyć siły młodych i starszych, początkujących i zaangażowanych, zapał z doświadczeniem i stworzyć nową placówkę z programem dostosowanym do aktualnych potrzeb, nadać jej odpowiednią rangę, wagę i zapewnić godziwe administracyjne i finansowe warunki pracy, bowiem jej działalności nie można wykonywać wyłącznie na bazie społecznej. Rozważyć sprawę najkorzystniejszego zaszeregowania organizacyjnego (ZG PZKO, OD KP). Próby założenia takiej placówki w 1968 roku nie udało się zrealizować z powodu stłumienia Praskiej Wiosny, a w latach 90. ubiegłego wieku istniał przy Uniwersytecie Ostrawskim pod przewodnictwem Daniela Kadłubca Instytut Badań Etnikum Polskiego w Republice Czeskiej. Niestety, po kilku owocnych latach działalności, z niewiadomych bliżej przyczyn skończył działalność.

Na ostatnim Zjeździe PZKO w 2009 roku SHR zwróciła się do nowego ZG PZKO z wnioskiem, by rozważył potrzebę istnienia Sekcji Historii Regionu czy podobnej placówki i poczynił odpowiednie kroki do jej uaktywnienia przy współudziale Kongresu Polaków w RC. Podjęta na Zjeździe uchwała: „Zjazd poleca rozpatrzyć sprawę przyszłości Sekcji Historii Regionu, zapewnienia jej dogodnych warunków pracy, pozyskiwania nowych członków, zwłaszcza wśród młodej generacji i nauczycieli historii w zaolziańskich szkołach" („Głos Ludu", nr 145/8. 12. 2009, s. 4) nie doczekała się dotychczas żadnej reakcji.

Artykuł kieruję przede wszystkim do prezesa ZG PZKO, Jana Ryłki, przewodniczącego SHR, Jerzego Czapa (dzięki któremu Sekcja wciąż działa), oraz prezesa Kongresu Polaków w RC, Józefa Szymeczka z gorącą prośbą o rozpatrzenie sprawy.

STANISŁAW ZAHRADNIK

Pamiętamy!

Dokończenie ze str. 1

Musiało upłynąć 71 lat od tamtej tragedii, by mogły powrócić nad Olzę. Ale te nazwiska są dziś z nami, na tych tablicach. I zawsze będziemy je pamiętać – stwierdził Pilich.

Głos zabrał też przedstawiciel Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, Jacek Dziuba. Dziękując za to, że możemy dzisiaj żyć w wolnej, zjednoczonej Europie, mówił, że nie możemy jednocześnie nie pamiętać o ofiarach, jakie poniesione zostały w walce z nieludzkimi totalitaryzmami XX wieku.

Koszty remontu pomnika z większej części pokrył czeskocieszyński Urząd Miejski. Przygotowanie nowych tablic dofinansowało wiele firm i instytucji, zarówno z Republiki Czeskiej (m.in. Huta Trzyniec, która za darmo odlała trzy tablice), jak i z Polski. – O zainstalowanie nowych tablic, z nazwiskami ofiar i poległych żołnierzy zabiegaliśmy od kilku lat, wspólnie ze Stowarzyszeniem „Rodzina Katyńska" i Kołem Polskich Kombatantów – powiedział nam prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. – W końcu nam się udało zrealizować to marzenie wspólnie z władzami Czeskiego Cieszyna i Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Ta druga instytucja opracowała nazwiska czeskich żołnierzy. Z kolei polskie nazwiska pomagał nam zweryfikować czeski historyk Mečislav Borák, autor wielu prac m.in. o Zbrodni Katyńskiej i jej zaolziańskich ofiarach – poinformował nas prezes Szymeczek.

Uroczystość na Konteszyńcu poprzedziły wykłady historyczne dla młodzieży, których w Gimnazjum Polskim w Cz. Cieszynie wysłuchała zarówno polska, jak i czeska młodzież. O ofiarach Katynia ze Śląska Cieszyńskiego mówił Mečislav Borák z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, o Zbrodni Katyńskiej – Andrzej Zawistowski z Instytutu Pamięci Narodowej, o Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie – Grzegorz Bębnik z IPN, a o udziale żołnierzy czeskich w II wojnie światowej – Jiří Plachý z Wojskowego Instytutu Historycznego w Pradze.

JACEK SIKORA

Fot. MAREK SANTARIUS

Małgorzata Rakowska i Bogusław Chwajol składają kwiaty pod pomnikiem na Konteszyńcu.

ROZMOWA ZE STANISŁAWEM NOWORYTĄ, AUTOREM KSIĄŻKI O BESKIDZKICH ZBÓJNIKACH

Akta złoczyńców, dekrety skazańców

Niedawno na księgarskim rynku w Polsce ukazała się książka Stanisława Noworyty pod intrygującym tytułem „Beskidnicy". Autor, w Bielsku-Białej znany jako były radny miejski, w Skoczowie jako człowiek, który kontynuuje bogatą tradycję kapeluszniczą, wziął na warsztat beskidzkich zbójników. Jak się okazuje, było ich dużo więcej, niż tylko powszechnie znani dzięki legendom oraz opowiadaniom Klimczok czy Ondraszek.

Fot. TOMASZ WOLFF

Stanisław Noworyta tematem beskidzkich zbójników zainteresował się wiele lat temu.

Rozmawiamy w Skoczowie. W tym „miasteczku nad Wisłą", w którym tak wiele lat spędził Gustaw Morcinek. Jedną z jego najbardziej znanych powieści jest „Ondraszek". Jak to się stało, że pan zajął się tematem zbójników?

Historia jest długa, bo trwa już ponad 30 lat. Ja także czytałem w dzieciństwie Gustawa Morcinka. Po latach stał się dla mnie inspiracją, tym bardziej, że od jego czasów nikt się tematem zbójników nie zajął kompleksowo. Przed wielu laty udało mi się dotrzeć do dokumentu, na który powoływało się wiele osób, wiele osób go szukało. Chodzi o tekst o bardzo długiej nazwie, z wtrętami łacińskimi – „Acta spraw złoczyńców wszelakich, dekreta skazańców exequciei ostateczney...". To rękopis nietypowej wielkości (strona o wysokości około 40 centymetrów, zapisana w połowie formatu), który powstawał w lochach zamku żywieckiego w momencie trapienia, a więc torturowania więźniów. To bardzo stary dokument, pierwsze zapisy zostały w nim zrobione w 1595 roku. Przedstawia z imienia i nazwiska kilkuset zbójników, wśród których byli górale morawscy, kiscuccy, fatrzańscy, orawscy oraz Lachowie. Proszę sobie wyobrazić, że w tamtych czasach Żywiecczyznę zamieszkiwało około 2600 osób, a lista zbójników liczyła 600 nazwisk, w tym oczywiście także Słowaków. „Acta spraw Złoczyńców wszelakich..." zrobiły na mnie niesamowite wrażenie. Widziałem na dokumencie bryzgi, jako literat mogę sobie wyobrazić, że jest to krew zbójników, poddawanych różnym torturom przed śmiercią.

Wychodzi na to, że co piąty mieszkaniec był zbójnikiem. Skąd się to wzięło?

Przede wszystkim z warunków, w jakich ci ludzie żyli, a także z nieprawdopodobnego wyzysku pańszczyźnianego, powodowanego różnymi sprawami. Jedną z nich był ogromny popyt na polskie zboże, które zwożono do Gdańska. Dziś mało kto wie, że beskidzkie rzeki były spławne, dzięki czemu drewno z naszych gór płynęło do morza. Kiedy po raz pierwszy zapoznałem się ze wspomnianym dokumentem, pomyślałem, że to jest niemożliwe, iż Beskidy nie znają takiego wycinka historii, tak dramatycznej historii. Kiedy ustaliłem w końcu, gdzie znajduje się rękopis z listą zbójników i chciałem go przeglądnąć, musiałem się wpisać do rejestru. Figurowało w nim tylko 13 nazwisk. Ostatni wpis zostawił w... 1935 roku Stanisław Szczotka, słynny etnograf, badacz dziejów Żywiecczyzny. Wpisałem się jako 14 osoba.

O zbójnikach dowiadujemy się z książek albo filmów. Przed laty sporą oglądalność miał serial „Janosik", ostatnio Kasia Adamik i Agnieszka Holland nakręciły wersję kinową. Na ile popularyzują wiedzę o zbójnikach, a na ile fałszują historię?

Nie chcę się odnosić do filmu, żeby nie popadać w recenzję. Faktem jest natomiast, że słynnego Janosika ponad 100 lat temu „wsadził" w Tatry Kazimierz Przerwa Tetmajer. To była legenda stworzona przez literatów, przez Młodą Polskę. Przecież Janosik pochodził z Tierchowej w Fatrze. Z Tierchowej jest tak samo daleko w Tatry, jak na przykład z Żabnicy, skąd pochodził jeden ze zbójnickich hetmanów, Waszek Krzos. Bohaterowie mojej książki są w literaturze określani jako zbójnicy, zbóje, czasami pojawiają się jeszcze bardziej dosadne epitety. W Beskidach natomiast te pojęcia były tak rozróżniane: zbójnik bogatemu mówił „dawoj", a biednemu mówił „mos", zbój wszystkim mówił „dawoj", a złodziej nie mówił nikomu nic. Niedawno czytałem w jakimś piśmie artykuł na ten temat. Pojawiło się pytanie – jak to jest, że w Tatrach to byli zbójnicy, a gdzie indziej działali pospolici bandyci, zbóje, opryszki? Proszę zwrócić uwagę na tytuł wiekowego dokumentu – akta złoczyńców i testamenty zbójnickie. Pojawiają się więc i zbójnicy, i złoczyńcy. A testamenty dlaczego? Otóż, kiedy dany osobnik był trapiony, wyłamywano mu ręce, wyszarpywano genitalia, to on wszystko mówił i wiele obiecywał. Deklarował na przykład, że wszystkie skarby przekaże na kościół łodygowicki.

Dlaczego Kazimierz Przerwa Tetmajer wziął na warsztat Janosika, a Gustaw Morcinek Ondraszka? Istniało zapotrzebowanie na stworzenie legendarnego zbójnika?

Zacznijmy od tego, że Morcinek nie stworzył Ondraszka. On go wykreował. Tak samo jak ja opisałem i wykreowałem iluś tam zbójników, bo przecież nie opisałem wszystkich sześciuset. Moja książka mieszkańcom Beskidów się należała. Jednym z bohaterów jest na przykład Jan Adam Czyż z Istebnej, zwany Czyżykiem. Nazwiska w tamtych czasach były traktowane bardzo luźno, jeden ze zbójników raz figurował jako Koza, innym razem jako Kozik czy nawet Kozak. Ciekawostką jest fakt, że w rękopisie występują nazwiska ludzi z rodów, które żyją do dziś. Dla mnie to zdumiewające, że góralskie rody przetrwały tak samo, jak historyczni Potoccy czy Poniatowscy. W mojej powieści występują również postaci historyczne. Zarządcą państwa żywieckiego po Komorowskich był z ramienia królowej Konstancji Krzysztof Czarnecki, który przyjechał na nasze ziemie z wieloma dziećmi. Okazuje się, że dwaj najmłodsi – Paweł i Stefan (zachował się z polskim hymnie narodowym) także mieli kontakty ze zbójnikami. Dobre i złe, ale jednak mieli.

Było coś, co odróżniało zbójników od siebie? Że na przykład zbójnik z Fatry był bardziej brutalny od mieszkańca Orawy czy Żywiecczyzny?

Właściwie to nic ich nie odróżniało. Mało tego, prawie wszyscy mówili podobnym językiem. Nawet zbójnicy węgierscy, którzy u nas byli i wojowali, mówili językiem górali. Mało kto dziś zdaje sobie sprawę z tego, że jest mnóstwo śladów języka węgierskiego w tych okolicach. Przykładem niech będą Ujsoły (leżą na Żywiecczyźnie, tuż przy granicy ze Słowacją – przyp. red.). Ta miejscowość sąsiaduje z Solą. „Uj" po węgiersku znaczy nowy, czyli Ujsoły to jest nowa Sól. Weźmy jeszcze Żylinę. Dawniej nazywała się po słowacku Solna. Węgrzy samo „s" czytają jak „sz", a więc pojawiła się Szolna. Słowacy to zesłowiańszczyli na Żolina. W końcu dziś mamy Żylinę.

W książce pojawia się wątek zakopanych skarbów. Może pan zdradzić, gdzie ich szukać?

W czasach, kiedy w Beskidach było pełno zbójników, siedzieli także pustelnicy. To nie byli jednak pustelnicy w dzisiejszym rozumieniu tego słowa, a więc zakonnicy, osoby święte, ale kapłani starosłowiańskiego wyznania. Pełnili rolę lekarzy, doradców w różnych nieszczęściach. Na pewno byli na swój sposób wykształceni. Żyli z ofiar i sami składali ofiary. Musieli więc gdzieś je chować. Tak na marginesie, w starosłowiańskim języku ofiara to jest „żertwa", stąd tyle na tych terenach nazwisk takich, jak Żyrek. W to wszystko wpisuje się historia, jak to potomkowie Atahualpy uciekając z Ameryki Południowej wylądowali w Wenecji. Ich przywódca został jednak zasztyletowany. Tylko Berzeviczy, jeden z magnatów pogranicza polsko-słowacko-węgierskiego, jechał ze skarbami do Czorsztyna w Pieninach. Po drodze ograbili go „beskidnicy". Jakiś czas później na straganie w jednej z miejscowości Madziarzy zobaczyli kolorowe sznurki. Było to indiańskie kipu. Zaczęli dopytywać handlarkę, skąd ma takie sznurki, ale nie potrafiła odpowiedzieć. Pojawił się jednak ślad. Stąd do dziś istnieje domniemanie, że część z tych skarbów jest ukryta w górach.

Tylko nie wiadomo gdzie się znajdują...

Gdyby było wiadomo, to dziś byłoby już po wszystkim, czyli skarby zostałyby odnalezione. Ja się nawet domyślam, gdzie to może być. Zapewne jest to bardzo niedostępne miejsce. Jest w naszych górach taka jedna szczelina, o której miejscowa legenda głosi, że gdyby wprowadzić do niej psa, to wyjdzie w Złatnej (powiat żywiecki – przyp. red.), ale bez skóry, bo w środku jest tak ciasno. Miejscowi określają to miejsce jako „Urwana dziura". Kiedyś to była „Długa dziura".

Z tego co pan mówi, temat zbójników można badać i opisywać w nieskończoność. Czy wobec tego planuje pan wydanie drugiej części „Beskidników"?

Nie mam takiego pomysłu. Chociaż pisząc pierwszą część nie kończyłem niektórych wątków. Moim celem nie było jednak pozostawienie sobie wolnej przestrzeni na ciąg dalszy. Chodzi o coś innego. Weźmy taką sytuację – jedzie pan autobusem, pasażerowie obok prowadzą ciekawą rozmowę. Autobus dojeżdża do przystanku i rozmówcy wysiadają. Pan słyszał pewnie środek rozmowy, ale końca już nie. I tak jest właśnie z tą książką.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

REKLAMA

GL-244

Szkoła, której patronuje polski noblista

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie jest drugą co do wielkości polską podstawówką na Zaolziu. Kształci się w niej 232 dzieci, pracuje 25 nauczycieli. W 1928 roku, kiedy to została wybudowana z funduszy polskiego społeczeństwa, otrzymała imię polskiego noblisty, które nosi również dziś.

W budynku byłej Szkoły Wydziałowej przy ul. Szkolnej mieszczą się klasy I i II stopnia. Kształci się tu młode pokolenie jabłonkowian, a w starszych klasach również dzieci z Łomnej (szkoła pracuje pod jabłonkowską dyrekcją) i okolicznych wsi. Stało się to możliwe po gruntownym remoncie i rozbudowie szkoły. Inicjatorem tych zmian, które sfinalizowano w 2006 roku, był Urząd Miasta, Macierz Szkolna, była dyrektor Sylwia Mrózek oraz ówczesny dyrektor, nieżyjący już Bogusław Słowioczek. Nieco wcześniej, w 1998 roku, kiedy obchodzono jubileusz 70-lecia placówki, w nazwie szkoły ponownie „pojawił się Sienkiewicz", który zniknął z szyldu w okresie niemieckiej okupacji. – Na uroczystość przyjechała wówczas prawnuczka pisarza, pani Anna Dziewanowska – kustosz dworku Sienkiewicza w Oblęgorku – wspomina dyrektor placówki, Urszula Czudek.

Fot. ARC

W lutym uczniowie spędzili „Noc z ceramiką i biblioteką" w szkolnej indiańskiej wiosce.

KAŻDY DZIEŃ JEST NIESPODZIANKĄ

Pani dyrektor chętnie opowiada o tym, co dzieje się w szkole, bo – jak przekonuje – tu każdy dzień jest inny, człowiek nie ma szansy popaść w rutynę. – Kocham pracę z uczniami, gdy mówią, że lubią chodzić do szkoły, są zadowoleni, pełni własnych pomysłów, koleżeńscy, potrafią się dzielić, pamiętają o innych. Cenię pracę nauczycieli, pomoc rodziców. Bez ich zapału, prawdziwego poświęcenia, trudno byłoby iść do przodu, osiągać wytyczone cele – mówi.

W szkole w ciągu roku „ dużo się dzieje". Kreatywność uczniów oraz nauczycieli znajduje swój wyraz w licznych imprezach szkolnych, wycieczkach, wyjazdach, projektach. W szkole działa kółko ceramiki, plastyczne, sportowe, szachowe, języka angielskiego, matematyki. Uczniowie należą do chóru szkolnego oraz Klubu Książkomaniaka. Nasze dzieci uczestniczą w licznych konkursach przedmiotowych, olimpiadach oraz zawodach sportowych. Młodsi uczniowie mogą korzystać w godzinach przed i po lekcjach ze świetlicy szkolnej, która jest pomostem między nauką w szkole a wychowaniem rodzinnym.

Właśnie trwają przygotowania do instalacji nowej sieci komputerowej. W klasopracowni są już nowe meble, komputery. W samą porę szkoła otrzymała dotację z projektu „UE Pieniądze do szkół", ponieważ stary sprzęt komputerowy już się wysłużył. – Jest to możliwe dzięki funduszom z projektu oraz dodatkowej pracy nauczycieli, którzy zgodnie z jej założeniami przygotowują elektroniczne materiały dydaktyczne – przypomina dyrektorka.

POJADĄ DO TURCJI

Od września ub. roku szkoła bierze udział w międzynarodowym projekcie „Comenius", polegającym na współpracy uczniów i nauczycieli z różnych krajów Europy.

W okresie 2 lat (bo tyle trwa realizacja projektu) nasi uczniowie wraz ze swoimi europejskimi kolegami z Polski, Hiszpanii, Turcji, Irlandii Północnej pracują nad wspólnymi tematami z zakresu ekologii, gromadzą ciekawe materiały o naszym regionie, środowisku naturalnym. Czwórka nauczycieli wzięła już udział w spotkaniu roboczym w Hiszpanii, w maju grupka uczniów i nauczycieli wyjedzie na tydzień do Turcji, a jesienią jabłonkowska szkoła będzie gościła przedstawicieli czterech krajów.

W ramach zacieśniającej się współpracy z czeską szkołą zrealizowano w tym roku szkolnym projekt plastyczny pt. „Jabłonków przyszłości". Tradycyjnie co roku organizujemy lekcje „Po naszymu", na których spotykają się młodsi uczniowie obu podstawówek. Kierownictwo szkół pamięta również o swoich nauczycielach. Na wspólnych metodycznych i językowych kursach mają możliwość zdobycia nie tylko najnowszych wiadomości z zakresu pedagogiki, metodyki nauczania czy psychologii, ale również bliższego poznania się.

Ściśle związana z życiem szkoły jest działalność chóru szkolnego „Jabłonka", który prowadzi Monika Łysek, oraz kapeli ludowej „Torka", prowadzonej przez Krystynę Mruzek. Na próbach chóru szkolnego spotyka się ponad 40 osób. Występy zespołu wiążą się z imprezami kulturalnymi szkoły i miasta. Co roku chórzyści przygotowują wspólnie z zespołem „Gorol" Koncert Kolęd oraz program z okazji Dnia Matki, biorą udział w festiwalach, konkursach oraz przeglądach chórów.

Szkoła Podstawowa
im. H. Sienkiewicza
z Polskim Językiem Nauczania
ul. Szkolna 438,
739 91 Jabłonków
Tel. 558 357 885
e-mail: pzs@jablunkov.cz
www.pzsjablunkov.cz

W tym roku spotkało ich wyróżnienie – zostali zaproszeni do wspólnego występu z połączonymi chórami na „Gorolskim Święcie".

PARLAMENT BARDZO WAŻNY

Działający w szkole Parlament Uczniowski jest inicjatorem wielu imprez szkolnych - organizuje Balik Szkolny, turnieje sportowe, zbiór makulatury, konkurs pt. „Czysta klasa".

W tym roku zorganizowano ciekawą imprezę sportową – „Maraton szkolny". Przez tydzień uczniowie i nauczyciele codziennie przez 45 minut okrążali boisko, podliczając wspólnie pokonane kilometry.

Uczniowie klasy siódmej w roku szkolnym 2007/2008 włączyli się do projektu „Adopcja na odległość", by pomóc Bensonowi Lidahuri z Kenii pokryć koszty nauki. Na początku roku szkolnego 2009/2010 adopcyjny kolega Benson rozpoczął naukę w szkole średniej i koszty jego kształcenia znacznie wzrosły. Parlament Uczniowski zadecydował, że projekt „Adopcja na odległość" będzie kontynuowany. Pieniądze starają się uczniowie zyskać nie tylko za pośrednictwem zbiórek pieniędzy, lecz także na przykład przez zbiór makulatury.

– Parlament Uczniowski jest również łącznikiem między społecznością uczniów a dyrekcją. Uczniowie przychodzą ze swoimi wnioskami, które wspólnie staramy się realizować, a problemy rozwiązywać – przekonuje Urszula Czudek.

DANUTA CHLUP

ANKIETA

Przedstawiamy kilka sylwetek nauczycieli z jabłonkowskiej szkoły podstawowej.

MARCELA SZOTKOWSKA

Ukończyłam studia dwukierunkowe – język polski i czeski – na Uniwersytecie Ostrawskim. W 1999 roku rozpoczęłam pracę w jabłonkowskiej podstawówce. Jestem nauczycielem języka polskiego oraz języka czeskiego w klasach 6-9. Nasi uczniowie chętnie biorą udział w konkursach recytatorskich, oratorskich i czytelniczych. W szkole prężnie działa biblioteka pod kierownictwem Renaty Gąsiorowskiej, z której zasobów korzystają nie tylko najmłodsze dzieci. By wspierać czytelnictwo wśród uczniów, współpracujemy także z biblioteką miejską. W ramach projektu „Cała Polska czyta dzieciom" w szkole działa Klub Książkomaniaka, a uczniowie klas 8 i 9 raz w tygodniu czytają przedszkolakom bajki do snu.

DANUTA NIEDOBA

Ukończyłam studia dwukierunkowe – język rosyjski i geografię na Uniwersytecie Ostrawskim, potem także język angielski. Trzeci rok uczę język rosyjski, który mamy w naszej szkole do wyboru (obok j. niemieckiego) jako drugi język obcy. Uczniowie naszej szkoły systematycznie biorą udział w konkursach i olimpiadach języka angielskiego. Co dwa lata organizujemy wyjazdy edukacyjne do Londynu, które cieszą się ogromnym powodzeniem.

JAN RUSZ

Ukończyłem studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. W Jabłonkowie uczę już dziesięć lat – jestem nauczycielem matematyki i informatyki. W dzisiejszych czasach nauka z wykorzystaniem technologii informatycznych jest atrakcyjna dla uczniów. Współczesne dzieci „żyją w Internecie" , dlatego łatwiej do nich dotrzeć poprzez nośniki, które są im bliskie – komputery i tablice interaktywne.

MICHAELA PUCZOK

Jestem absolwentką Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, w Jabłonkowie pracuję od ośmiu lat. Uczę klasę pierwszą, a prócz tego prowadzę kółko ceramiki dla uczniów. W klasie pierwszej realizujemy nauczanie zintegrowane, co oznacza, że każdy tydzień mamy jakiś temat, który realizujemy bez podziału na konkretne przedmioty.

JAN GOMOLA

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Moją specjalizacją jest wychowanie fizyczne i geografia. Studia ukończyłem w Ostrawie, w jabłonkowskiej szkole pracuję już 22 lata, moja żona Irena jeszcze trochę dłużej. Oboje uczymy wuefu. Nasi uczniowie osiągają w sporcie dobre wyniki, wśród chłopców najbardziej popularna jest piłka nożna, wśród dziewczyn – siatkówka. W naszej szkole tradycję mają także sporty zimowe. Chciałbym, by na zajęcia wychowania fizycznego można było przeznaczyć nie dwie, lecz trzy lekcje tygodniowo, ponieważ z kondycją fizyczną uczniów, zwłaszcza zwinnością – co przejawia się podczas ćwiczeń gimnastycznych – jest coraz gorzej.

(dc)

Od stu lat trafia do najmłodszych

W środę 11 maja w siedzibie Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie odbędzie się nie lada uroczystość. Swój jubileusz obchodzić tam będzie pisemko dla dzieci, „Jutrzenka", będące cenną pomocą dydaktyczną dla uczniów i nauczycieli zaolziańskich polskich szkół. Pierwszy numer „Jutrzenki" ukazał się przed stu laty, w kwietniu 1911 roku.

– Zapraszamy na tę uroczystość wszystkich żyjących jeszcze redaktorów naszego pisemka, współpracowników byłych i aktualnych, ilustratorów, korespondentów, ale dorosłych, nie dzieci, które też często do nas pisują – mówi redaktor naczelna „Jutrzenki", Barbara Glac, która stoi na czele pisemka od 1997 roku. – Na pewno przyjdzie też konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Olszewska czy przedstawiciele Towarzystwa Nauczycieli Polskich. Bo przecież redakcja ściśle współpracuje ze szkołami i zaolziańskimi pedagogami.

Barbara Glac opowiada, że „Jutrzenka" ukazuje się co miesiąc w 1000 egzemplarzach. Z tego 950 rozchodzi się w szkołach i przedszkolach na całym Zaolziu, reszta trafia do bibliotek i różnych instytucji w Republice Czeskiej i Polsce. – Ale mamy też czytelników, na przykład, w Pradze, w kilku miastach w Polsce, do których wysyłamy pisemko pocztą. A zdarzało się, że wysyłaliśmy „Jutrzenkę" nawet do Niemiec, na Litwę czy na Ukrainę – uściśla redaktor naczelna.

Pytam o obecnych współpracowników miesięcznika. Dowiaduję się, że naczelnymi ilustratorkami „Jutrzenki" są Darina Krygiel i Basia Kowalczyk. Ta druga zajmuje się też opracowaniem graficznym pisma. Jeśli chodzi o osoby piszące, należy wymienić Bogdanę Najder, byłą redaktor naczelną „starszego", bo dla starszych dzieci, ale młodszego pod względem wieku, miesięcznika „Ogniwo", Ewę Hrnčíř, która zajmuje się sprawami związanymi z przyrodą, czy Janinę Kowalską, która współpracuje z „Jutrzenką" od kilkudziesięciu lat. Swego czasu zaczytywaliśmy się w serii opowiadań jej autorstwa o przygodach Jacka i Agatki, typowych uczniów zaolziańskiej szkoły...

– Współpracowników jest więcej, w zależności od tematu, jaki poruszamy na łamach pisemka, zwracam się do konkretnych ludzi, zazwyczaj nauczycieli. Współpracuje też z nami m.in. Beata Duczymińska, zajmująca się rubryką „Zrób to sam", do niedawna pomagał nam plastyk Bronisław Liberda, którego historyjki obrazkowe dzieci wprost uwielbiają. Publikujemy też wiersze rodzimych poetów, na przykład Lucyny Przeczek-Waszkowej. Ale okazuje się, że nie wszyscy poeci chcą pisać dla dzieci. Bo to też trudniej tworzyć dla dziecka niż dla dorosłych – śmieje się Barbara Glac.

Fot. BARBARA DVILIT

Barbara Glac z życzeniami, które wysłali jej z okazji jubileuszu uczniowie bystrzyckiej szkoły.

Wspominamy byłych redaktorów, współpracowników. Czesława Curzydłę, poprzednika Barbary Glac w fotelu naczelnego, który prowadził pisemko od 1973 do 1997 roku (po Henryku Jasiczku i Józefie Ondruszu), ilustratorkę Marię Malecką, której charakterystyczne rysunki pojawiały się na łamach „Jutrzenki" w latach 70., 80., aż do śmierci ich autorki w pierwszej połowie lat 90. ubiegłego wieku...

Dość jednak historii i nostalgii. „Jutrzenka" to przecież pisemko bardzo nowoczesne, mające też stronę internetową. – Trudno nam ustalić, na ile jest ona odwiedzana przez młodych czytelników, bo nie mamy na niej licznika. Ale ze spotkań z młodzieżą wiem, że dzieci na nią zaglądają. Staramy się tam zamieszczać aktualności, informacje o spotkaniach z czytelnikami. Jest też bogate archiwum, jest opisana cała historia gazetki, materiały o tzw. lekcjach z „Jutrzenką". Ale całej gazetki w sieci nie zamieszczamy – mówi Barbara Glac.

Wydawcą „Jutrzenki" jest Centrum Pedagogiczne, które załatwia wszystkie sprawy techniczne, finansowe i organizacyjne. Pisemko zaś ukazuje się dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Kultury Fizycznej RC. – Oficjalnie dzieci płacą za numer 20 koron, ale koszt jego wydania jest dużo wyższy. Dlatego bez pomocy resortu szkolnictwa nie moglibyśmy istnieć – wyjaśnia redaktor naczelna.

Pytam o kontakt z czytelnikami. – Staramy się kontaktować z czytelnikami na żywo – odpowiada Barbara Glac. – Przez ostatnie dwa lata, na przykład, prowadziłam nawet w szkołach lekcje pt. „Jak powstaje gazeta", opowiadałam im na ten temat, tworzyliśmy razem małą gazetkę... To była wspaniała okazja do rozmów z czytelnikami. Dzieci zapewniały mnie, że zawsze cieszą się na każdy nowy numer, chociaż wiadomo, dowiadywałam się, że każdy oczekuje od „Jutrzenki" czegoś innego. Chłopcy preferują swoje tematy, dziewczyny swoje. Poza tym wśród czytelników jest duża rozpiętość wiekowa. Trafiamy przecież zarówno do uczniów niższego stopnia szkół podstawowych, jak i do przedszkoli. Czegoś innego szuka w gazetce pierwszoklasista, a inne oczekiwania ma uczeń piątej klasy. Ale dzięki spotkaniom z czytelnikami, mogę się dowiedzieć, czego dzieci od „Jutrzenki" oczekują – dowiaduję się.

Barbara Glac podkreśla, że co roku stara się zmieniać koncepcję pisma, żeby zadowolić wszystkich. Czasami kładzie większy nacisk na sprawy historyczne, w innym roku na sport. A kiedy Polska i RC wstępowały do Unii Europejskiej, więcej było materiałów o poszczególnych państwach UE. – Chcemy być po prostu aktualni. To, co się dzieje wokół nas, trafia do gazetki. Oczywiście musimy sobie uświadomić, że „Jutrzenka" to miesięcznik i nie możemy reagować tak, jak gazeta typu „Głosu Ludu". Tak samo zwracamy uwagę na nowe zabawy, gry, nowe sposoby spędzania wolnego czasu, chcemy podsuwać dzieciom pomysły na spędzanie wolnych chwil. Pragniemy nie tylko być „czytanką", pomocą szkolną, ale również przyjacielem – mówi szefowa „Jutrzenki".

Pada pytanie, na co młodzi czytelnicy mogą się cieszyć w przyszłym roku. – Koncepcję następnego rocznika będziemy przygotowywać dopiero w czerwcu, odbędzie się „burza mózgów", podczas której ustalimy ze współpracownikami konkrety. W tym roku, jubileuszowym, było tak, że drukowaliśmy wiele bajek, bo te łączą wszystkie pokolenia i są zawsze chętnie czytane. W przyszłym roku chcielibyśmy kontynuować takie cykle, jak „Przyroda", „Zrób to sam", nie może też zabraknąć humoru i aktualności. Na pewno nie zniknie z łamów „Echo szkolne" czy „W mojej szkole", gdzie zamieszczamy listy. A tych przychodzi sporo. Najczęściej są to, oczywiście, rozwiązania konkursów, ale dzieci piszą też o szkolnych imprezach, wycieczkach. I to jest bardzo ważne dla takiego pisma, jak nasze – podkreśla Barbara Glac.

Zmieniamy temat. Jak układa się współpraca z „Ogniwem", przeznaczonym dla starszego stopnia podstawówek oraz uczniów szkół średnich. To pismo obchodzić będzie jesienią jubileusz 60-lecia. – Jego redaktor naczelną jest Grażyna Zubek, polonistka z Wędryni. To typowe czasopismo młodzieżowe, reaguje na potrzeby młodzieży, zamieszcza sporo wywiadów, prezentacji osób, które mają coś ciekawego do powiedzenia, pomaga poznać młodych ludzi z innej, nieszkolnej, a więc ciekawszej strony. A obie redakcje w miarę możliwości starają się współpracować. Zresztą mamy wspólnego wydawcę – mówi szefowa „Jutrzenki".

„Jutrzenka" i „Ogniwo" miały przez te dziesiątki lat różne twarze, różne nazwy. – Pozostaje jedno – są one przeznaczone dla dzieci i młodzieży na Zaolziu. A tworzenie dla dzieci i młodzieży to po prostu wspaniała sprawa. Ważne jest też to, że dzieci cieszą się na każdy numer, współpracują z nami, informują o tym, co ciekawego dzieje się w ich szkole. To dzięki nim mogliśmy wytrwać te sto lat... – podkreśla Barbara Glac.

JACEK SIKORA

Z historii «Jutrzenki«

(NA PODSTAWIE MATERIAŁU AUTORSTWA BARBARY GLAC I CZESŁAWA CURZYDŁY)

Nauczyciele już od dawna doskonale zdawali sobie sprawę z olbrzymiego znaczenia prasy dziecięcej w procesie wychowania młodego pokolenia. Dyskusje na temat powołania takiej gazetki prowadzono już na początku XX wieku w ówczesnym Polskim Towarzystwie Pedagogicznym na Śląsku Cieszyńskim. „Jutrzenkę" powołał do życia sekretarz ZG PTP, nauczyciel szkoły w Trzanowicach, Klemens Matusiak, który został jej wydawcą i równocześnie redaktorem. Pierwszy numer „Jutrzenki" – pisemka obrazkowego dla młodzieży – pojawił się w kwietniu 1911 r.

W drugim numerze „Jutrzenki" pojawiła się adnotacja, że „C.K. Szkolna Rada Krajowa w Opawie poleciła pisemko jako czasopismo odpowiednie dla młodzieży wszystkich ludowych i wydziałowych szkół na Śląsku". Wybuch I wojny światowej przekreślił dobrze zapowiadającą się karierę pisemka. Pierwszy powojenny numer „Jutrzenki" ukazał się dopiero po siedmiu latach, 22 kwietnia 1922 r., wydany przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji. Redaktorem naczelnym mianowano Rudolfa Siwka z Rychwałdu, redaktorem odpowiedzialnym został Karol Marosz z Frysztatu, ilustratorami byli: Gustaw Fierla, Karol Piegza i Leon Molenda.

Od r. 1921 Związek Nauczycielstwa Śląska Wschodniego wydawał podobną gazetkę pod tytułem „Nasza Młodzież". Do połączenia obu tytułów doszło w grudniu 1922 r. Wynikiem zjednoczenia się był nowy tytuł „Nasze Pisemko". W skład rady redakcyjnej nowej gazetki weszli dwaj przewodniczący: Jan Chromik i Jan Matula, redaktor odpowiedzialny Karol Marosz, redaktor Rudolf Siwek, ilustrator Paweł Zabystrzan. Po przyłączeniu Zaolzia do Polski w 1938 roku zaprzestano wydawania „Naszego Pisemka". Prasę dziecięcą sprowadzano z Polski, aż do okupacji hitlerowskiej.

Reaktywowane samorzutnie w 1945 r. Towarzystwo Nauczycieli Polskich postanowiło na wniosek nauczyciela Jana Kotasa wydawać dwa czasopisma młodzieżowe, które by chociaż w skromnej mierze zastąpiły niezbędne podręczniki. Gazetce dla dzieci młodszych nadano tytuł „Nasza Szkoła" (kontynuatorka „Jutrzenki"), który od rocznika III zastąpiono tytułem „Jutrzenka". Gazetka dla szkół II stopnia nazwana została „Pracą Szkolną". Pierwsze numery tych gazetek, jeszcze bez zgody władz, pojawiły się 1 października 1945 r. Dopiero od drugiego numeru nosiły adnotację: „Zatwierdziło Ministerstwo Szkolnictwa i Oświaty w Pradze do użytku szkolnego". W stopce jako redaktor odpowiedzialny figuruje pro forma Adam Kubala, emerytowany dyrektor szkoły w Trzyńcu, zamieszkały w Czeskim Cieszynie, ale de facto redaktorem naczelnym, administratorem i duszą redakcji był Jan Kotas.

W roku 1951 obowiązki redaktora naczelnego „Jutrzenki" obejmuje Józef Ondrusz z Darkowa. We wrześniu 1958 r. zastąpił go Henryk Jasiczek. Po nim, na trzy lata redakcję ponownie objął dr Józef Ondrusz (1970/71 – 1972/73). W 1973 r. objął stery redakcji Czesław Curzydło (1935) i sterował nią do 1997 r.

Od r. 1975, dzięki staraniom wizytatora wojewódzkiego Franciszka Szopy, kierownika Okręgowego Instytutu Pedagogicznego dr Józefa Macury i sekretarza redakcji „Jutrzenki" i „Ogniwa" Jana Kotasa, Ministerstwo Szkolnictwa i Państwowe Wydawnictwo Pedagogiczne w Pradze załatwiło obu redakcjom lokale w centrum Czeskiego Cieszyna, nowe umeblowanie, a głównie pełne etaty redaktorom i sekretarce redakcji, Marii Cienciałowej.

Po Aksamitnej Rewolucji „Jutrzenka" i „Ogniwo" przechodzą z rąk do rąk. Najpierw zostaje sprywatyzowane Państwowe Wydawnictwo

Fot. ARC

Czesław Curzydło

Pedagogiczne, do 1. 1. 1991 wydawca gazetek. Nikt nie chce wydawać polskich czasopism szkolnych. Dopiero dzięki usilnym staraniom posłów Tadeusza Wantuły i Danuty Brannej , premiera Czeskiego Parlamentu Petra Pitharta, Ambasady RP w Pradze i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", udało się gazetki utrzymać. „Jutrzenka" i „Ogniwo" przeszły pod skrzydła Uniwersytetu Ostrawskiego z siedzibą w Ostrawie. W 1996 r. wydawcą stało się Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. W rok później stanowisko redaktora naczelnego „Jutrzenki" obejmuje Barbara Glac.

Opr. (kor)

okna a dveře
Slovaktual®
Bezpečnost a kvalita
Slovaktual PASIV-OL s 3-sklem U= 0,6
Slovaktual PASIV-HL s 3-sklem U= 0,5
i3 by Ilbruck
Zelená úsporám
TŘINEC
1.máje 16
775 721 164, 775 221 164
slovaktualtrinec@seznam.cz
558 320 310
HAVÍŘOV
Těšínská 1616/1C
Na Bludovickém kopci u kruhového objezdu
774 481 164, 774 491 164
slovaktualhavirov@seznam.cz
558 320 310
www.slovaktual.eu
Nečekejte až zvýší DPH a kupte si okna ještě letos
Brazilské Ceny
Kvalita která nezklame, cena která překvapí
Švícarská kvalita za české ceny
GL-330

Zapraszamy na zakupy
do galerii nowoczesnych świateł
Sklep Elektro - ACword
Trzyniec - Oldrzychowice
Pn - Pt 8.00 - 17.00 So 8.00 - 12.00
GL-212

5 LET GARANCE
WIOSENNA OFERTA
SUZUKI Way of Life!

Suzuki Swift GL/AC
249 900,-
+420 558 350 475
Tylko w Autokantor w Wedryni
www.autokantor.cz
GL-205

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji, podbitki (palubky), wymiana okien PCV
przyjmujemy zlecenia na 2011 r.
także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien (zelená úsporám)
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz
GL-902

DRZWI i FUTRYNY
S-PELI
EUROOKNA JANOŠÍK
Profil 92 mm: U = 0,8 W/m2 K!
◆ DRZWI ZEWNĘTRZNE ◆
OKUCIA, MONTAŻ
Sklep: Třinec, Frýdecká 12,
Tel. 558 325 172, 608 757 442
GL-144

Jeszcze się nie zdecydowałeś?
Inni już to zrobili!
Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Na Twój telefon czeka
BEATA SCHÖNWALD
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

BRAMY, OKNA, DRZWI, PŁOTY
SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS
-garażowe - segmentowe, uchylne, rolowane
-przesuwne, skrzydłowe bramy ogrodowe,
-automatyka do wszystkich typów bram,
-okna PCV - w 7 dni !!!
-płoty - kompleksowe wykonanie
PRZEMYSŁOWE BRAMY
PEŁNY SERWIS

KUPON -5%
tel.: +420 606 520 660
tel.: +48 502 692 179
e-mail: biuro@tortech.eu
GL-241

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Codziennie aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu
Codziennie nowe informacje

Společnost PressMetal-CZ, spol. s r.o.
se strojírenským zaměřením (lisování, kovoobrábění), se sídlem v Třinci
hledá vhodného uchazeče na pozici
TECHNOLOG
Požadujeme:
➢ Středoškolské vzdělání strojírenského zaměření
➢ Znalost čtení technické a výkresové dokumentace
➢ Znalost němčiny/angličtiny na komunikativní úrovni
➢ Praxi v oboru min. 2 roky
➢ Zkušenosti se zaváděním nových výrobních projektů – výhodou
➢ Zkušenosti v oblasti automotive průmyslu – výhodou
➢ Znalosti materiálových norem - výhodou
➢ Samostatnost, spolehlivost, vysoké pracovní nasazení
Náplň práce:
➢ Zavádění nových výrobních projektů
➢ Stanovování technologických postupů a jejich ověřování ve výrobním procesu
➢ Komunikace se zákazníkem
Nabízíme:
➢ mzdu dohodou dle kvalifikace , praxe a výsledků
➢ příspěvek na stravování a na penzijní připojištění
➢ systém vnitropodnikového vzdělávání
Strukturované životopisy s uvedením názvu pozice zasílejte: do 6.5.2011 na adresu:
PressMetal-CZ, spol. s r.o.
Staré Město 138, 739 61 Třinec
info@pressmetal.cz
GL-276

Masz imprezę? Spodziewasz się gości?
RIVER GASTRO catering & food
◆ Nasza oferta:
gotowe mrożone zestawy, dzienne menu, zimne płyty, deski serów, deska swojskich wyrobów, koreczki, kanapki. Najlepsze pieczone kity, indyki, prosiaczki i inne przysmaki wg Twojego zamówienia.
Zamówienia i info:
605 180 266, www.mrazenky.cz
Dowóz pieczonych specjałów do Trzyńca, Jabłonkowa, Czeskiego Cieszyna i okolic GRATIS.
Dowozimy zawsze świeże i ciepłe! Także w weekendy i święta.
PROMOCJA !!! – do każdego pieczonego specjału zawsze dodajemy przekąskę!
GL-276

Kamieniarstwo WRZOS
Z SERCA WIELKIE RZECZY
Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej
WYJĄTKOWA OFERTA I PROFESJONALIZM
Przyjeżdżamy także do klienta
Siedziba firmy:
Hażlach, ul. Cieszyńska 20B
Tel. +48 606 452 479,
+48 338 567 377
www.kamieniarstwo-wrzos.pl
Filia: Goleszów, ul. Grabowa 4
3 km od przejścia granicznego w Lesznej Górnej
GL-191

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.serwis@hudeczek.cz
- W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00.17.00, so 9.00-12.00. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Czwartkowe popołudnie z panią cieszyńskiego zamku

Ewa Gołębiowska, dyrektor Zamku Cieszyn, była głównym bohaterem kwietniowego spotkania Klubu Propozycji, działającego przy Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Czeski Cieszyn-Centrum. A że kolejnym bohaterem wyprawy Zaolziaków był sam Zamek, jego szefowa zabawiła się też w przewodnika po Wzgórzu Zamkowym, które od ponad tysiąca lat dominuje nad Cieszynem.

– Ten zamkowy kompleks nosi obecnie nazwę Zamek Cieszyn, z podtytułem Ośrodek Badań nad Kulturą Materialną i Wzornictwem – powiedziała, witając gości z Czeskiego Cieszyna, Ewa Gołębiowska przed wybudowaną nie tak dawno Oranżerią Zamku. – Instytucja, którą kieruję, powstała w 2005 roku jako Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości.

Jak podkreśliła, dawna Oranżeria została zburzona w pierwszej połowie lat 60. ubiegłego wieku i jeszcze przed siedmiu laty w tym miejscu był parking. – Korzystali z niego głównie rodzice uczniów szkoły muzycznej, która nadal się mieści w części byłego pałacu Habsburgów. Udało nam się ten obiekt wybudować na nowo. Oranżeria jest obecnie jednym z budynków naszej instytucji, propagującej sztukę, rzemiosło, wzornictwo, która jest teraz takim oknem wystawowym Polski – stwierdziła Gołębiowska. Pokazała pomnik różowego jelonka, który pojawił się przed Zamkiem przed kolejnymi Świętami Bożonarodzeniowymi. – Miał stać tu przez kilka dni, ale dzieci tak go polubiły, że zostawiliśmy tę rzeźbę – śmiała się dyrektorka Zamku.

Sprzed pomnika różowego jelonka szefowa Zamku poprowadziła uczestników spotkania do dwóch sal Oranżerii. W jednej można zwiedzać wystawę ceramiki „magnoliowej" (kwiaty magnolii są przecież jednym z symboli Cieszyna), oraz „wikliniarską" – „Niech się plecie", z koszykami i innymi wyrobami z wikliny.

Za Oranżerią prowadzi do kolejnych obiektów Zamku mała uliczka, którą nazwano Uliczką Cieszyńskich Kobiet. – To jedno z najładniejszych miejsc w Cieszynie. Wspólnie ze stowarzyszeniem Klub Kobiet Kreatywnych postanowiliśmy ją poświęcić znanym cieszyniankom, które zasłużyły się dla naszego miasta. Jest tu kilka „pomniczków", a właściwie lamp, poświęconym kobietom, które były ważnymi dla Cieszyna osobistościami. Niestety, zniknął na chwilę pomniczek poświęcony Janinie Marcinkowej, założycielce ZPiT „Olza" oraz ZPiT Ziemi Cieszyńskiej. Ktoś go zniszczył, ale na pewno niedługo powróci na swoje miejsce – zapewniała Gołębiowska.

Dyrektor Zamku Cieszyn, Ewa Gołębiowska.

Kolejna wystawa, tym razem już w budynku dawnego pałacu Habsburgów, na której prezentowane jest szkło artystyczne. Wiadomo, wystaw w Zamku Cieszyn jest zawsze pod dostatkiem. Tę przygotowało biuro Wystaw Artystycznych z Wrocławia. – To wszystko szkło „z odzysku", te cudeńka stworzyli artyści z Polski i Czech, bo staramy się działać ponad granicami – podkreślała szefowa Zamku.

W jednej z sal konferencyjnych, w której przed laty mieściła się podobno zamkowa stajnia, goście z Zaolzia mieli okazję wypić herbatę, obejrzeć zupełnie mową mapę Śląska Cieszyńskiego, a przede wszystkim obejrzeć trzy filmy. O tym, jak przed siedmiu laty rodziło się nowe oblicze Zamku, o inicjatywach, które podejmuje ta instytucja.

– Inicjatyw i przedsięwzięć jest sporo – opowiadała Ewa Gołębiowska. – Staramy się stawiać na wzornictwo, na kulturę, zwłaszcza materialną. Jednym z naszych celów jest utrzymywanie dawnych rzemiosł, z których kiedyś słynął nasz region. Mamy nawet mapę, na której można znaleźć warsztaty rzemieślników, do których można wpaść, zgłębić tajniki haftu cieszyńskiego, zobaczyć, jak powstaje tzw. cieszyński filigran, czyli tradycyjna biżuteria do stroju cieszyńskiego, a nawet słynne strzelby cieszynki. To też ważna część naszej działalności – opowiadała Gołębiowska. Zapewniła też, że chętnie zaprosi Zaolzianki z PZKO-wskich Klubów Kobiet na warsztaty, które Zamek organizuje, a które prowadzą rzemieślnicy lub rękodzielnicy ludowi. Zaprosiła też wszystkich na najbliższe imprezy Zamku. – Wszelkie informacje o nich można znaleźć na naszej stronie internetowej: www.zamekcieszyn.pl – dodała szefowa Zamku.

JACEK SIKORA

Zdjęcia: JACEK SIKORA

Szefowa Zamku zaprosiła też PZKO-wców z MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum na „wikliniarską" wystawę „Niech się plecie".

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. biologicznie uwarunkowany wewnętrzny czynnik motywacyjny **6.** skupisko krzewów **9.** sztuka wykonywania składanek z papieru **10.** także komputery atakuje **11.** bardzo drogie futro **12.** Leopold, popularyzator jazzu w Polsce **13.** czeski skoczek na nartach **14.** niepohamowane pragnienie **15.** szczyt na Pojezierzu Kaszubskim **19.** koleżka **22.** o „Pierwszym kroku w chmurach" pisał **25.** most dźwiga **26.** ultramaryna **27.** efekt ciasnego buta **28.** grozi w kopalni **29.** gra z patyczkami **32.** sterowiec Nobilego **36.** „Bohun" **39.** ciągle się maże **40.** wielkanocne malowane **41.** używany do wyrobu żelatyny **42.** w Rzymie palone **43.** mahometanizm **44.** krótko żyjący organizm **45.** aromatyczna przyprawa do kiszonych ogórków **46.** niedźwiadek z antypodów.

PIONOWO: 1. służył do owijania niemowląt **2.** wyraz wiążący się z innym ze względu na wspólność rdzenia **3.** zaopatrzenie **4.** nadzienie poduszki **5.** nimfy wodne **6.** zakrzywiony nóż turecki **7.** część tragedii antycznej **8.** muzyczne ożywienie **16.** sądowe pozbawienie czci **17.** w maszynce do golenia **18.** cierpi na chorobę przewlekłą **20.** ssak z rodziny żyraf **21.** rekrutacja **23.** działanie bojowe **24.** jeden z najstarszych z rywali Małysza **29.** pęcherzyk na skórze **30.** żartobliwie o lekarzu **31.** członek protestanckiej grupy wyznaniowej **33.** policjant bez munduru **34.** deklaracja rzetelności wobec władzy **35.** utrata powonienia **37.** metylobenzen jako rozpuszczalnik **38.** płonąca głownia **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Wciąż aktualne słowa Mikołaja Reja).**

Opr. JO

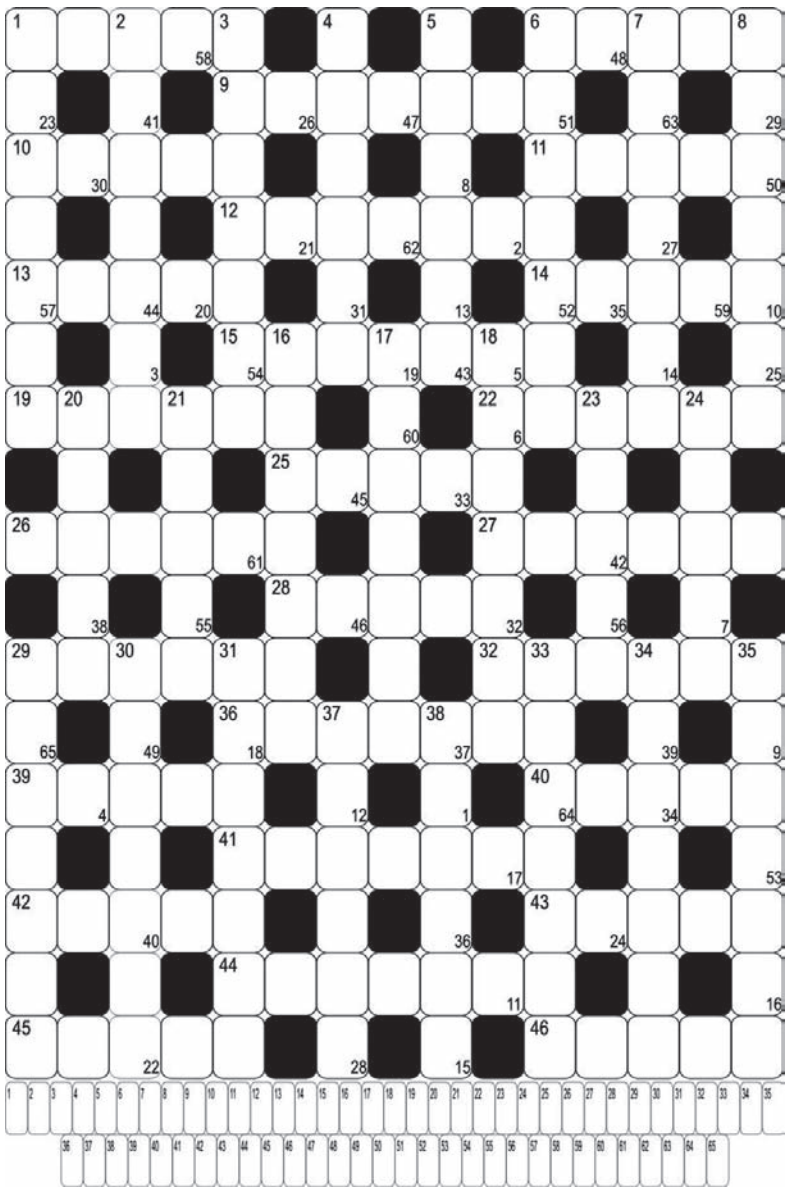

Rozwiązanie krzyżówki z 16 kwietnia:

Poziomo: 1. WYRÓB **6.** FACET **9.** RODZICE **10.** RAMBO **11.** ROŻEK **12.** KROKIEW **16.** BILBAO **19.** LOLITA **22.** ATMOSFERA **23.** KARB **24.** NANA **25.** UGODOWIEC **30.** MOLLN **31.** APO **32.** DATEK **33.** EUFRONIOS **36.** PIEŃ **37.** TEST **38.** KARMIENIE **41.** FAJANS **43.** IZRAEL **46.** DZIAŁKO **49.** JĘZOR **50.** TRAMP **51.** URWISKO **52.** AJAKS **53.** POMPA.

Pionowo: 1. WYRĄB **2.** RAMOL **3.** BROKAT **4.** UDKO **5.** ZIBI **6.** FERWOR **7.** CĄŻKI **8.** TAKSA **13.** ROMEO **14.** KOSMOPOLITA **15.** ELENI **17.** ISAGOGIKA **18.** BABULEŃKA **20.** LANCASTER **21.** TENNESSEE **26.** GNU **27.** DAR **28.** WON **29.** EDO **34.** FARSZ **35.** IGNIK **39.** ANDRUS **40.** IZOTOP **41.** FAJKA **42.** JAZDA **44.** ALARM **45.** LEPRA **47.** IOWA **48.** ŁYSY. (GDZIE PRZYSIĄG TRZEBA, TAM NIKNĄ ROZKOSZE).

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda książkowa. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 6. 5. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z 16 kwietnia otrzymuje **Wiesław Taraba** z Gródku.

ALE HECA

Alfónsek sie pobił z Pawełkym. Tata Pawełka polutowoł Alfónska tacie. Tóż jak jyny synek wrócił do chałupy, dostoł pasym.

– Biłeś sie z kolegóm słabszym od siebie – prawi mu tata.

– Myślym, że wiysz, czymuś dostoł?

– Jasne, że wiym. Boch je słabszy od ciebie.

* * *

– Mamo – pyto sie mały Ludwiczek – mogym se wziąść czopke po Mikołaju?

– Jako po Mikołaju?! – zdziwiła sie mama synka. – Przeca twój starszy brat żyje!

– Ale czopki już potrzebowoł nie bydzie. Sóm żech słyszoł, jak mówiłaś, że stracił skyrs Emilki głowe!

* * *

– Starko, czymu se nie opucujesz okulorów? Sóm tak zmazane, że nic przez nich nie bydziesz widzieć!

– Jakóż ich pucujym. Przeca sóm tak zmazane, że ni mogym uwidzieć kaj!

SOBOTA 30 kwietnia

TVP 1

6.00 Narodowy Spis Powszechny 2011 **6.35** Klub przyjaciół Myszki Miki **7.05** Hannah Montana (s.) **7.35** Rok w ogrodzie **8.00** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **10.15** Ziarno **10.55** Gwiezdny zaprzęg (film USA) **12.25** Pocoyo **12.40** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **13.00** Wiadomości **13.15** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **13.30** Miłość to spełnione marzenie (film USA) **15.00** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **15.15** Opole 2007 na bis **16.05** 1920 - Wojna i miłość **17.00** Teleexpress **17.25** Santo Subito - niewyjaśnione uzdrowienie **18.00** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **18.15** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Smerfy **19.30** Wiadomości **20.15** Orędzie papieża Benedykta XVI do Polaków **20.25** Karol - papież, który pozostał człowiekiem (film kopr.) **22.00** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **22.25** Kroniki Riddicka (film USA) **0.35** Rok, w którym moi rodzice wyjechali na wakacje.

TVP 2

6.00 NSP 2011 - Dla przyszłości **6.35** Anna Dymna - spotkajmy się **7.05** Poezja łączy ludzi **7.15** Flintstonowie **7.45** Mikołajek **8.05** Ogrodowa Dowborowa **8.35** M jak miłość (s.) **9.35** Barwy szczęścia (s.) **10.40** Licencja na wychowanie (s.) **12.50** Smaki czasu z Karolem Okrasą **13.20** Wideoteka dorosłego człowieka **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.20** Kocham Cię, Polsko! **16.45** Słowo na niedzielę **16.55** Najwyższe dzieci świata (film dok.) **18.00** Panorama **18.35** Sport-telegram **18.55** Postaw na milion (teleturniej) **20.00** Bitwa na głosy **21.45** Kowboj z Szanghaju (film kopr.) **23.50** Widmo (horror).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.40** Info poranek **7.45** Dokończyć dzieło **8.45** Lis Leon **9.30** Serwis info **11.00** Rozmowa dnia z Watykanu **11.30** Serwis info **12.00** Rozmowa dnia z Watykanu **12.55** Serwis sportowy **13.00** Telenowyny **14.00** Raport z Polski - ekstra **15.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **16.00** Studio Wschód **17.00** Popołednie z Szołtyskiem **17.30** Fascynujące Śląskie **18.00** Witaj doma **18.30** Aktualności **18.50** Gość Aktualności - pora na kulturę **19.15** Magazyn meteo **19.20** Świadectwo nadziei **20.00** Czuwanie modlitewne poprzedzające beatyfikację Jana Pawła II **22.24** Info dziennik **23.30** Info dziennik - raport dnia **23.50** Sportowy wieczór **0.12** Papież nadziei.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Przygody Animków **8.15** Nowe przygody Scooby'ego **8.45** Miś Yogi **9.15** Sylwester i Tweety na tropie **9.45** Magazyn UEFA Champions League **10.15** Ewa gotuje **10.50** Łabędziem być... (s.) **11.50** Tylko muzyka. Must be the music **13.45** Dom nie do poznania **14.45** Się kręci **15.50** Garfield ucieka z komiksu **17.45** Przygody Merlina (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Uzdrowił mnie Jan Paweł II **20.00** Tylko muzyka - Must be the music **21.45** Ści(ą)gany (komedia kopr.) **23.40** Teksańska masakra piłą mechaniczną. Następne pokolenie (horror USA).

TVC 1

5.55 Mały telewizyjny kabaret **6.35** Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) **7.00** Kid Detectives **7.25** Bimbuli **7.35** Podróż w kosmos **7.50** Babar, król słoni (film anim.) **9.05** Wiadomości dla dzieci **9.25** Labirynt **9.55** Vitus (film szwaj.) **12.00** Tydzień w regionach **12.30** Auto Moto Revue **13.00** Jak na ryby z R. Hrušínskim **13.30** Spotkanie z cieniami (film czes.) **14.55** Film o filmie „Protektor" **15.15** Północ i Południe (s.) **16.05** Dempsey & Makepeace (s.) **17.00** Chłopaki w akcji (mag.) **17.30** Taksówka **18.00** Talkshow Jana Krausa **19.00** Wiadomości **20.00** Słynne utwory muzyczne **21.00** Taxi 2 (film fr.) **22.30** Życie za śmierć (film kopr.) **0.10** Californication (s.).

TVC 2

6.10 Věra Pilnáčková **6.40** Zapomniane groby Interbrygad (dok.) **7.30** Historia odpadów **8.20** Stop **8.30** Panorama **9.10** Nasza wieś (mag.) **9.30** Magazyn folklorystyczny **10.00** Ta nasza kapela (mag.) **10.30** Tysiąc lat czeskiego myślistwa **11.00** Czechosłowacki tygodnik filmowy **11.15** Teatr żyje! (mag.) **11.45** Game Page (mag.) **12.15** Meduza **12.40** Kult_off (mag.) **13.10** Filmkompas (mag.) **13.40** Dzienniczek lektur **13.55** Świat książek **14.25** Ewangelicy z Żelaznych Gór (dok.) **15.00** Cudowna planeta: Południowy Pacyfik **15.55** Zatoka wenecka (dok.) **16.50** Włóczęgi z L. Smoljakiem **17.10** Dziki (film USA) **18.30** Kultura.cz **19.00** Muzyczna wizytówka **19.30** Terra musica (mag.) **20.00** Piękne ślady (cykl dok.) **20.35** 2012 - Proroctwa Majów i kręgi w zbożu (dok.) **21.35** Filmopolis (mag.) **22.30** Beema (film ros.).

NOVA

6.20 Rodzina piratów (s. anim.) **6.45** Roary: Samochodzik wyścigowy (s. anim.) **7.15** Stuart Malutki (s. anim.) **7.40** Spongebob Kanciastoporty (s. anim.) **8.05** Obywatelskie judo **8.40** Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) **9.10** Czesko-słowacka SuperStar **12.00** Dzwoń do TV Nova **12.30** Melduję posłusznie (film czes.) **14.10** Chcemy żyć razem z wami **14.35** Straszny dom (film anim.) **16.25** Bezsenność w Seattle (film USA) **18.30** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości **20.00** Pretty Woman (film USA) **22.30** Ostatnie zlecenie (film USA) **0.25** Dyniogłowy: W proch się obrócisz (film kopr.).

PRIMA

6.10 Wiadomości **7.20** Pokemon (s. anim.) **7.50** Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.55** Salon samochodowy **10.10** Gdzie się udać na wycieczkę? **10.45** Farmer szuka żony (reality show) **11.45** Dziewczyny z drużyny III (film USA) **13.55** Piękna i szalona (film USA) **16.05** Julie Lescaut (s.) **18.00** Jak zbudować marzenie **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Piraci z Karaibów: Na krańcu świata (film USA) **23.40** Królowie ulicy (film USA).

NIEDZIELA 1 maja

TVP 1

5.45 Na psa urok (komedia USA) **7.30** Smerfy **8.00** Wiadomości **8.20** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **10.00** Msza święta beatyfikacyjna Jana Pawła II **12.35** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **13.00** Wiadomości **13.20** Jestem z wami - beatyfikacja Jana Pawła II **14.10** Elza z afrykańskiego buszu - nowa przygoda (film USA) **16.00** Pielgrzym miłości **17.00** Teleexpress **17.30** Ojciec Mateusz (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Felicjanek 10 **19.05** Podróże do bajek **19.30** Wiadomości **20.25** Ranczo (s.) **21.35** Karol - papież, który pozostał człowiekiem (film kopr.) **23.00** Buntownik z wyboru (film USA) **1.15** Życie jest cudem (film kopr.).

TVP 2

6.35 M jak miłość (s.) **7.30** Barwy szczęścia (s.) **8.30** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **8.40** Wajrak na tropie **9.10** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **9.20** Lolek **10.10** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **10.20** Fantomas (komedia kopr.) **12.05** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **12.20** Bitwa na głosy **13.45** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.10** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **15.20** Szansa na sukces **16.15** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **16.30** Na dobre i na złe (s.) **17.25** Nie lękajcie się... - Jan Paweł II **18.00** Panorama **18.45** Tak to leciało! **20.05** Kabaretowy Klub Dwójki **21.10** 60 sekund (film USA) **23.15** Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka **23.50** Harmonia chaosu - Nigel Kennedy.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.40** Info poranek **10.00** Msza święta beatyfikacyjna Jana Pawła II **13.00** Beatyfikacja Jana Pawła II **13.30** Serwis info **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **14.30** Serwis info **15.00** Godzina miłosierdzia **16.00** Rozmowa dnia **17.00** Beskidy Jana Pawła II **17.25** Pokolenie JP II **17.40** Bądźcie ze mną na Jasnej Górze **18.00** Rozmowy z ks. Tischnerem **18.30** Aktualności **19.20** Koncert życzeń **20.00** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **20.52** Młodzież kontra **22.30** Info dziennik - gość **22.45** Info dziennik.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Scooby Doo, gdzie jesteś? **7.45** Kaczor Donald przedstawia **8.45** Tom i Jerry **9.15** Scooby Doo **9.45** Gumisie (s. anim.) **10.45** Akademia Gimnastyczna (film kopr.) **12.50** Ści(ą)gany (komedia kopr.) **14.40** Hudson Hawk (film USA) **16.45** Szpilki na Giewoncie (s.) **17.45** Hotel 52 (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Ojcu Świętemu śpiewajmy razem (koncert) **21.15** Kości (s.) **23.15** Przekładaniec (film bryt.).

TVC 1

5.55 Czarodziejskie sitko (bajka) **6.30** Trojaczki **7.00** Tajemnica wiklinowego koszyka (s.) **7.30** Studio Kolega **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku (mag.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.00** Jane Eyre (s.) **12.00** Pytania V. Moravca (pr. dys.) **13.00** Słowo na niedzielę **13.05** Bajka na życzenie **13.55** Świat TVC **14.15** Brno Open 2011 **15.00** Starcy na chmielu (film czes.) **16.30** Arabela (s.) **17.00** Dumna królewna (bajka) **18.30** Gdzie pieniądze pomagają **19.00** Wiadomości **20.00** Podróż poślubna do Jiljí (film czes.) **21.30** Angielski pacjent (film USA) **0.15** Świat TVC **0.40** Kalendarium **0.55** Śladami...

TVC 2

5.55 Magazyn religijny **6.20** Podróżomania **6.50** Kolory życia (mag.) **7.45** Historie domów **8.15** Jak się żyje pszczelarzom (dok.) **8.30** Panorama **9.10** Poszukiwania czasu utraconego **9.30** Piękne ślady (cykl dok.) **10.00** Miłość wczoraj, dziś i jutro **11.00** Piškanderdulá (dok.) **12.05** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **12.30** Kamera w podróży: Sycylia **13.25** Mity i fakty historii (cykl dok.) **14.15** Skarby świata **14.30** Twyfelfontein (dok.) **14.45** Wyjątkowa architektura: Huddersfield **15.35** 10 wieków architektury **15.55** Znikające strony rodzinne **16.15** Kilka słów o obecnych czasach **16.50** Magazyn chrześcijański **17.15** Magazyn religijny **17.45** Przez ucho igielne **18.10** O języku czeskim **18.30** Kultura.cz **19.00** Blues Alive **19.30** Na moll... **20.00** Papież XX wieku (dok.) **21.05** Na pływalni z Janą Štěpánkovą **21.40** Jaroslav Krček: Ten, który jest (oratorium) **23.10** Czysta krew (s.) **23.55** 2012: Proroctwa Majów i kręgi w zbożu (dok.) **0.50** Babel.

NOVA

5.55 Rodzina piratów (s. anim.) **6.20** Roary: samochodzik wyścigowy (s. anim.) **6.35** Batman zwycięzca (s. anim.) **6.55** Avengers (s. anim.) **7.25** Spongebob Kanciastoporty (s. anim.) **7.50** Skippy (s.) **8.20** Przysmaki Babicy **9.00** Przyprawy (mag.) **9.55** Gonitwa (film czes.) **11.35** Jaś Fasola (s.) **12.05** Feniks (bajka) **14.00** O dzielnym kowalu (bajka) **15.25** Spotkanie w lipcu (film czes.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.40** Przysmaki Babicy (mag.) **18.20** Poradnik domowy **19.30** Wiadomości **20.00** Czesko-słowacka SuperStar **22.45** Odłamki **23.10** Słownik snów (film USA) **1.45** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.).

PRIMA

6.05 Wiadomości **7.10** Pokemon (s. anim.) **7.40** Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) **8.10** Świat ogarnięty wojną (s. dok.) **9.20** Świat 2011 **9.55** M.A.S.H. (s.) **11.00** Partia (pr. dys.) **11.55** Poradnik domowy **13.15** Zbrodnie niedoskonałe (s.) **14.30** Urlop z Andělem (film czes.) **15.55** Zakonnica w przebraniu (film USA) **18.00** Z Włochem w kuchni **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** Jiřina Bohdalová (dok.) **21.15** Kobiety na spalonym (film czes.) **23.05** Wszystko o Adamie (film kopr.).

PONIEDZIAŁEK 2 maja

TVP 1

6.05 Kalipso **7.05** Kosmiczne kolizje **8.00** Wiadomości **8.10** Koszmarny Karolek **8.30** Siedem stron świata **9.05** Gwiezdny zaprzęg (film USA) **10.40** Małgosia i buciki **11.10** Siódme niebo **12.00** Wiadomości **12.20** Długi weekend **13.45** Plebania (s.) **14.15** Klan (s.) **14.45** Konkurs Piosenki Eurowizji - Dusseldorf 2011 **15.00** Wiadomości **15.20** Mój przyjaciel pies (film USA) **17.00** Teleexpress **17.25** Plebania (s.) **17.55** Klan (s.) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.05** To Timmy! **19.30** Wiadomości **20.05** Rajd Tunezji - kronika **20.25** Taxi IV (komedia franc.) **22.05** Malibu - atak rekinów (film austr.) **23.45** Amerykański łowca (film bryt.).

TVP 2

6.15 Antychryst - wielki filantrop **6.45** Flintstonowie **7.25** Pan Samochodzik i praskie tajemnice **9.05** Postaw na milion (teleturniej) **10.05** Kumple (film USA) **12.05** Fantomas wraca (film kopr.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.10** Hity kabaretu Neo-Nówka **15.45** Willow (film USA) **18.00** Panorama **18.40** Bitwa na głosy - z planu **19.00** Laskowik & Malicki **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.45** M jak miłość (s.) **21.35** Kulisy serialu „M jak miłość" **21.50** Tomasz Lis na żywo **22.50** Osiem milimetrów (film kopr.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.23** Info traffic **6.42** Info poranek **7.48** Twoja@sprawa **8.03** Gość poranka **8.38** Info poranek **9.12** Gość poranka **10.12** Biznes - otwarcie dnia **10.23** Info poranek **10.50** Gość poranka **11.30** Serwis info **12.17** Biznes **13.00** Serwis info **13.10** Raport z Polski **14.30** Serwis info **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Biznes **16.30** Serwis info **17.00** Schlesien Journal **17.15** Reportaż **17.20** TV Katowice zaprasza **17.35** Kroniki miejskie **17.45** Forum regionu **18.30** Aktualności **18.50** Gość Aktualności **19.20** Fana fan **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier **22.17** Info dziennik flesz **22.45** Info dziennik **23.50** Sportowy wieczór.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **8.30** Co nowego u Scooby'ego? **9.00** Rodzina zastępcza plus **10.00** Daleko od noszy (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Linia życia (s.) **12.00** Dom nie do poznania **13.00** Ostry dyżur (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Linia życia (s.) **20.00** Bad Boys (film USA) **22.35** Ława przysięgłych (film USA) **1.20** Journeyman - podróżnik w czasie (film USA).

TVC 1

5.59 Dzień dobry z Jedynką **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Pszczółka Maja (s. anim.) **9.30** Doktor Martin (s.) **10.25** Detektyw Murdoch (s.) **11.15** Film o serialu „Żandarmskie humoreski" **11.30** 13. komnata S. Valentovej **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **14.00** Życie na zamku (s.) **15.00** Planeta YÓ **15.55** Czarodziejskie przedszkole **16.30** Był sobie kosmos (s. anim.) **17.00** AZ kwiz **17.30** Pogotowie kulinarne **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce **19.00** Wiadomości **20.00** Żandarmskie humoreski (s.) **21.30** Reporterzy TVC (pr. publ.) **22.15** Podróż po Leinsterze **22.45** Na tropie (mag.) **23.10** TVC Live: Neřež i Marie Rottrová.

TVC 2

5.55 Magazyn chrześcijański **6.20** Magazyn folklorystyczny **6.50** Po czesku **7.00** Kapusta (j. ros.) **7.30** Świat książek **8.00** Moja rodzina **8.30** Panorama **9.10** Czechosłowacki tygodnik filmowy **9.25** Osobistość w Dwójce **9.35** Panika nad Pacyfikiem (dok.) **10.30** Jáchymovskie piekło (dok.) **11.05** Wiersze Ivana Wernischa **12.05** Powietrze to nasze morze (dok.) **12.25** Eduard Goldstucker (dok.) **13.00** Udar **13.05** Klucz (mag.) **13.35** 10 wieków architektury **13.50** Poszukiwania czasu utraconego **14.10** Czechosłowacki tygodnik filmowy **14.30** Akademia telewizyjna - Historia **14.35** Białe miejsca **14.55** Alfabet komunistycznych zbrodni **15.15** Tajemnice starożytnego Egiptu **15.35** Kolekcjonerstwo **15.55** Antyczny Rzym (cykl dok.) **16.50** Osobistość w Dwójce **17.00** Reportaż z Wysp Aleuckich (dok.) **17.55** Zardzewiałe piękno (dok.) **18.25** Moja rodzina (s.) **19.00** Game Page (mag.) **19.35** Wiadomości w czes. j. migowym **19.50** Kultura z Dwójką **20.05** Kronika Trzeciej Rzeszy (dok.) **21.00** Nieznani bohaterowie **21.35** Historie.cs (mag.) **22.30** Śledząc (film br.) **23.40** Powiedz, gdzie leżą zmarli (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **9.05** Świat według Bundych (s.) **9.30** Noc wilka (film USA) **11.15** Tescoma ze smakiem **11.30** Lenssen i spółka (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Strażnik Teksasu (s.) **13.40** Wzór (s.) **14.35** Kochane kłopoty (s.) **15.35** Krok za krokiem (s.) **16.05** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.35** Tysiąc i jedna noc (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.00** Czesko-słowacka SuperStar **21.10** Policja kryminalna Anděl (s.) **22.30** Nocne wiadomości **23.00** Agenci NCIS (s.) **23.50** Poker After Dark **0.40** Martwa strefa (s.).

PRIMA

6.05 Wiadomości **6.55** Wiadomości regionalne **7.05** Fakty Barbory Tachecí **7.20** Magazyn kulinarny **7.50** VIP wiadomości **8.10** Will & Grace (s.) **8.50** M.A.S.H. (s.) **9.40** Nakryto do stołu **10.30** To morderstwo, napisała (s.) **11.30** Diagnoza morderstwo (s.) **12.30** Portret zabójcy (s.) **13.30** Pan Złota Rączka (s.) **14.00** Przyjaciele (s.) **14.30** Bliżej (s.) **15.30** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.50** Fakty Barbory Tachecí **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** Powroty do domu (s.) **21.20** Farmer szuka żony **22.20** Magia kłamstwa (s.) **23.20** Kości (s.) **0.20** Policja kryminalna Kolonia (s.).

WSPOMNIENIA

W sercach naszych Cię stale mamy i nie zapominamy.

Dnia 1 maja minie dziewiąta smutna rocznica, kiedy nas opuściła nasza Najdroższa

śp. JULIA SUCHANKOWA

Z szacunkiem i smutkiem wspominają najbliżsi. GL-275

Dnia 2. 5. 2011 obchodziłaby swoje 90. urodziny nasza Kochana Mama, Babcia, Teściowa

śp. ZOFIA DWOROKOWA

ze Stonawy, zaś 21. 4. 2011 minęły 4 lata, kiedy nas na zawsze opuściła. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi najbliższa rodzina. RK-071

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Cesta kolem světa za 80 dní (30, godz. 17.30).

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Autopohádky (30, 1, godz. 15.30, 17.45; 2, godz. 17.45); Światowa inwazja (30-2, godz. 20.00); **KARWINA – Ex**: Nevinnost (30, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Čertova nevěsta (30, 1, godz. 15.30, 17.30); Zbaw mnie od złego (30, 1, godz. 20.00); Jestem Bogiem (2, godz. 17.30, 20.00); **BYSTRZYCA**: Prawdziwe męstwo (30, godz. 19.00); **JABŁONKÓW**: Everest (1, godz. 18.00).

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 4. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

BOGUMIN – Klub Kobiet PZKO zaprasza na spotkanie z okazji Dnia Matki w poniedziałek 2. 5. wyjątkowo o godz. 15.30 do Domu PZKO.

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na popołudnie sportowe, które odbędzie się w środę 4. 5. o godz. 14.00 w Domu PZKO.

CZ. CIESZYN-CENTRUM – Zaprasza na wycieczkę Wrocław – Poznań – Berlin w dniach 2. 7.-6. 7. Zgłoszenia wraz z zaliczką 2 000 kc przyjmuje do 15. 5. Halina Branna, Štefanika 22, tel. 595 174 659.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza na wycieczkę w sobotę 21. 5. do Górek Wielkich do Chaty Chlebowej, (każdy upiecze swój placek z ciasta chlebowego + poczęstunek), Muzeum Zofii Kossak oraz do Ośrodka Agroturystycznego Gazdówka (przejazd wozem, możliwość jazdy na koniu, ognisko, opiekanie parówek). Prosimy zabrać 25 zł na bilety wstępu, parówki, kieszonkowe. Odjazd sprzed Celmy (PL) o godz. 7.45, powrót około godz. 16.30. Opłata za autokar: członkowie Koła 140 kc, obcy 180 kc. Zgłoszenia 2. 5., 5. 5. oraz 9. 5. w godz. 17-19 w salce Koła przy ul. Fabrycznej 23 w Cz. Cieszynie, tel. A. Jursa 604 556 423.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO organizuje wycieczkę na Litwę (Wilno, Kowno) w dniach 5.-8. 5. Odjazd z Jabłonkowa – dworzec autobusowy, 5. 5. o godz. 20.00. Są jeszcze wolne miejsca, prosimy o zgłaszanie się zainteresowanych z okolicy. Zgłoszenia przyjmuje Tadeusz Wilhelm, tel: 606 693 669.

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY PZKO – Zaprasza 7. 5. na spotkanie pt. „Spacer edukacyjny – Szlakiem Morcinkowskim" w Cieszynie i Skoczowie. Przewodniczką będzie Halina Szotek. Program: godz. 9.00 zbiórka przed Cmentarzem Komunalnym w Cieszynie, godz. 10.00 zwiedzanie domu i muzeum G. Morcinka i Skoczowa do godz. 14.00.

KOMITET ORGANIZACYJNY ROKU MORCINKA 2011 – Spotyka się w środę 4.5 o godz. 16.00 w Domu PZKO Karwina-Raj.

SEKCJA KOBIET przy ZG PZKO – Zaprasza na tradycyjne Spotkanie wiosenne w sobotę 7. 5. do Domu PZKO w Nawsiu. Początek spotkania o godz. 9.30. Zgłoszenia prosimy przesłać do 2 maja.

ŚMIŁOWICE – ZT „Śmiłowianie" zaprasza na Stawianie Moja 30. 4. Pochód od p. Santariusa do centrum gminy o godz. 16.30.

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 28. 4. 2011 w wieku niespełna 89 lat odeszła na zawsze nasza Kochana Krewna

śp. HELENA SANTARIUSOWA

z Rychwałdu. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 3. 5. 2011 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Orłowej. Zasmucona rodzina. RK-070

▲ Zespół amatorski przy MK PZKO Śmiłowice zaprasza na przedstawienia pt. „Jak baba diobła wykiwała" oraz „Tako miłość" w sobotę 7. 5. oraz w niedzielę 8. 5. o godz. 17.00 w sali UG w Śmiłowicach.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza sympatyków sportu na 31. otwarte mistrzostwa w tenisie stołowym, które odbędą się w niedzielę 8. 5. o godz. 9.00 w Domu PZKO w Skrzeczoniu. Prezentacja zawodników od godz. 8.30, startowe wynosi 30 kc.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków do Domu PZKO na wystawę prac fotograficznych Otto Santariusa, która odbędzie się 7. 5. i 8. 5. Początek wystawy w sobotę o godz. 9.00, o godz. 10.00 spotkanie przy tablicach pamiątkowych i składanie kwiatów. Wystawa czynna w obu dniach do godz. 16.00.

PTM – Zaprasza na tradycyjne spotkanie członków i sympatyków PTM 6. 5. o godz. 18,00 w Czeskim Cieszynie, w pensjonacie Zameczek przy ul. Jabłonkowskiej 852/44. W programie dyskusja na temat Hipokratesa i innych.

PTTS „BŚ" – Informuje, iż odjazd na wycieczkę Salmopol – Kamienne 1. 5. jest o godz. 7.00 z Karwiny, o godz. 7.20 z Cz. Cieszyna, o godz. 7.40 z Trzyńca – dworzec kolejowy. Prosimy zabrać dowody osobiste, inf.: 733 729 069, 732 175 618, 596 311 685.

WĘDRYNIA – Klub Seniora zaprasza 3. 5. o godz. 15.00 do Czytelni.

OFERTY

DUŻY DOM RODZINNY DO NABYCIA. Trójstyk Jabłonków – Boconowice – Łomna Dolna. Strategiczne położenie. Kontakt: 725 685 103. AD-031

SPRZEDAM PRZYCZEPĘ do samochodu „Kempik", tel. 605 716 492. GL-272

POMOGĘ SKOSIĆ TRAWNIK LUB PORADZIĆ w sprawie PC. Najlepiej w Cz. Cieszynie. Telefonować proszę po południu Tel.: 777 288 874. GL-273

TRANSPORT: WĘGLA, flotu, mułu ze składów węgla z polskiego Cieszyna. Gwarantowana jakość towaru. Kontakt tel.: +48 660 670 288. GL-222

KUPIĘ STARE PRZEDWOJENNE RZECZY polskie, czechosłowackie, niemieckie, austowęgierskie, rosyjskie itd.: książki, pocztówki, monety-banknoty, wojskowe – strażackie rzeczy odznaczenia, mundury, bagnety, hełmy, dokumenty, fotografie), medale, zegary, starą biżuterię, meble, obrazy, zabawki, figurki porcelanowe. Tel.: 776 285 749 (czeski), +48 792 517 388 (polski). GL-230

MALOWANIE DACHÓW i **ELEWACJI** (3-x lakier, 120kcz/m^2 włącznie z farbą), gwarancja. Balicki, tel.: 732 383 700, 558 742 469. GL-251

MALOWANIE, PRACE MURARSKIE, łazienki, płyty gipsowe. Tel.: 603 854 651. GL-068

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-053

KONCERTY

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO i ZŚM zapraszają na Święto Pieśni 7. 5. o godz. 15.30 do Domu Kultury w Lutyni Dolnej. Wystąpią: „Lutnia", „Rychwałdzianie", „Zaolzie", „Kalina", „Lira", „Sucha" i „Harfa".

TRZYNIEC-NIEBORY – Chór mieszany „Zgoda" zaprasza na uroczystość jubileuszową 25-lecia chóru mieszanego „Zgoda" do sali restauracji Sojka w Nieborach 7. 5. o godz. 15.00. W programie: Chór Jubilat, PChM „Collegium Canticorum", art. śpiewak-aktor J. M. Dyga z Gliwic, zespół dziecięcy „Ziarenka".

WYSTAWY

CZYTELNIA I KAWIARNIA LITERACKA „NOIVA", CZ. CIESZYN: zaprasza 2. 5. o godz. 17.00 na wernisaż wystawy grafik i rysunków Józefa Rozbroja (1951-1996).

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 22. 5. wystawa Dagmar Lakůvkovej pt. „Czar dzieł". Czynna po-pt: 9-15.

POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE KARWINA: Wystawy: „Grzeszni ludzie miasta Karwina"; foyer „Wirtualna Karwina". Czynne: po, śr: 8-17, wt, czw, pt: 8-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 26. 8. wystawa pt. „Z nowych eksponatów Muzeum Ziemi Cieszyńskiej"; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Robotnicza14**: stała ekspozycja pt. „Środki płatnicze na Śląsku Cieszyńskim". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka**: do 26. 6. wystawa pt. „Jiří Třanovský"; stała ekspozycja „Střípky z dějin Karviné". Czynne: wt-pt: 8-16.30, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: do 31. 8. wystawa pt. „Nie musimy radzić sobie sami"; stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: do 5. 6. wystawa pt. „Zdrowie, szczęście, długie lata"; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLZĄ

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 3. 5. wystawa Artura Przebindowskiego pt. „Megalopolis". Czynna codziennie w godz. 10-18.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT 24, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Mistrzowskie miniatury

W Bibliotece Regionalnej Karwina w najbliższą środę zostanie otwarta ciekawa wystawa „Wojciech Jakubowski – Miedzioryty". Artysta jest jednym z najbardziej znanych w świecie grafików, który w swoich miniaturowych dziełach, przede wszystkim ekslibrisach, potrafi zaskoczyć nie tylko skojarzeniami w treści swych prac, ale też wirtuozerią i fantazją z jaką je tworzy. Jest też znanym animatorem ruchu ekslibrisowego w Europie, inspiratorem i założycielem najbardziej znanego w świecie Międzynarodowego Biennale Ekslibrisu w Malborku. W jednym z katalogów poświęconych jego twórczości napisano: „Zderzenie jego twórczości ze średniowiecznymi formami architektonicznymi okazało się zasadne, a nawet więcej – korespondują one ze sobą tworząc nową wartość – prezentują archetyp człowieka uwikłanego w owa grę świateł i przestrzeni. Misterne miedzioryty Wojciecha Jakubowskiego są ozdobą licznych zbiorów państwowych i prywatnych, a co ważne jego twórczość pozostaje nadal otwartą księgą".

Wystawa, która prezentowana była w wielu ważnych ośrodkach europejskich pokaże też związki tego artysty z Republiką Czeską oraz Zaolziem. Dzięki popularyzatorskiej pracy Józefa Ondrusza artysta przyjechał do Ołomuńca na europejskie spotkanie twórców i kolekcjonerów ekslibrisów, gdzie poznał się z wieloma czeskimi pasjonatami, dla których stworzył potem wiele ciekawych prac. Wszystkie ekslibrisy dla kolekcjonerów czeskich i zaolziańskich przedstawione są w towarzyszącym karwińskiej wystawie katalogu.

Swój udział w wernisażu, który rozpocznie się o godz. 17.00, zapowiedziało wielu gości, w tym z Polski. Ekspozycję w Bibliotece Regionalnej Karwina na rynku Masaryka pomogło przygotować również Polskie Stowarzyszenie Artystów Plastyków w RC, a projekt realizowany jest m.in. przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC. Wystawę będzie można oglądać do 7 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki. **(o)**

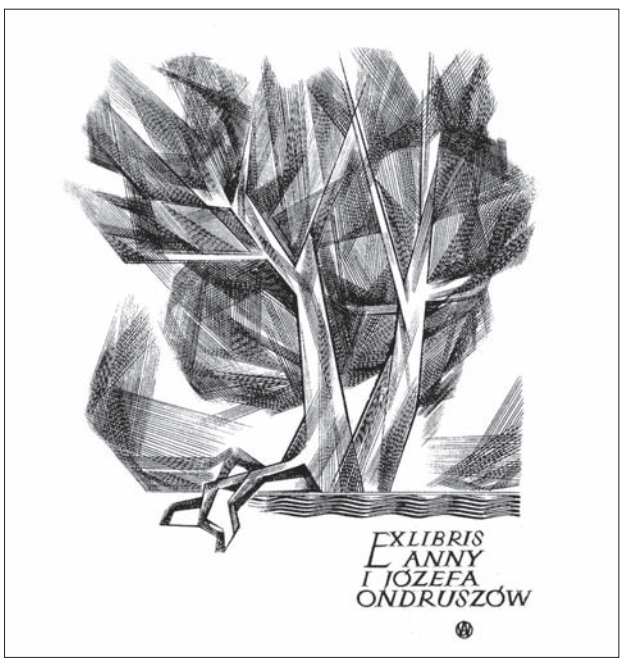

GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Witold Biernat, witold.biernat@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Axel Springer Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

W BRATYSŁAWIE RUSZYŁY MISTRZOSTWA ŚWIATA W HOKEJU NA LODZIE

Po medal bez Martina Růžički

W stolicy Słowacji, Bratysławie, rozpoczęły się wczoraj mistrzostwa świata w hokeju na lodzie. Mistrzowskiego tytułu zdobytego przed rokiem w Niemczech broni reprezentacja RC. W roli głównego trenera drużynę RC poprowadzi Alois Hadamczik, który na hokejowy mundial zabrał 27 zawodników z lig europejskich i amerykańsko-kanadyjskiej NHL. W środę wieczorem z szerszego składu skreślony został napastnik HC Stalownicy Trzyniec, Martin Růžička. Najlepszy hokeista Tipsport Ekstraligi, król strzelców sezonu 2010/2011, nie przekonał do siebie szkoleniowca RC.

W kadrze Republiki Czeskiej znajduje się więc tylko jeden reprezentant trzynieckiego klubu, obrońca Lukáš Krajíček. Trzynieckich barw bronić będzie w mistrzostwach świata także Peter Hamerlík, tyle że w bramce Słowacji. O pozycję pierwszego golkipera Hamerlík walczy z Jaroslavem Halákiem z Saint Louis Blues. Amerykański trener Glenn Hanlon przy sterze Słowacji już przed mundialem podkreślił, że w meczach o najwyższą stawkę zagra ten, kto wykaże się lepszą formą. Słowacy na pierwszy ogień zmierzyli się wczoraj (po zamknięciu numeru) ze Słowenią. Dla kibiców hokeja zza oceanu pojedynek Słowacji ze Słowenią był idealną okazją do lekcji z geografii. Inna sprawa, że hokejowy mundial tradycyjnie niespecjalnie interesuje fanów z USA i Kanady, dla których liczy się w pierwszym rzędzie walka o Puchar Stanley´a w NHL.

Czesi swój pierwszy występ w czempionacie zaliczą dziś o godz. 20.15 przeciwko Łotwie. W grupie D obrońcy złotego medalu zagrają ponadto z Finlandią i Danią. Do dalszej fazy turnieju awansują po trzy najlepsze zespoły z sześciu grup, liczyć się zaś będą także punkty zdobyte w fazie grupowej. Gwiazdą czeskiej ekipy jest Jaromír Jágr, który po wojażach w NHL od 2008 roku osiadł w rosyjskiej KHL i błyszczy w jednym z najbogatszych klubów – Awangardzie Omsk. Jágr nie będzie jednak kapitanem reprezentacji RC, ten fotel przeznaczony jest bowiem dla Tomáša Rolínka. W sprawdzianie generalnym przed mistrzostwami świata podopieczni trenera Aloisego Hadamczika przegrali w środę w Pradze 2:4 z Kanadą. Ten mecz przesądził najwyraźniej o losach trzynieckiego napastnika Martina Růžički walczącego o przepustkę do Bratysławy. Jak niesie kuluarowa wieść, Růžička przegrał z Martinem Havlátem, który w meczu z Kanadą strzelił dwie bramki.

Fot. MARIAN JEŻOWICZ

Martin Růžička (HC Stalownicy Trzyniec) nie przekonał do siebie trenera Aloisego Hadamczika.

Bookmacherzy w mistrzostwach świata najbardziej faworyzują trio Rosja, Kanada, Szwecja. W gronie faworytów wymieniana jest również reprezentacja RC, do roli „czarnego konia" pasowana jest zaś drużyna narodowa Szwajcarii. Oprócz Bratysławy mecze odbywać się będą także w Koszycach. Impreza potrwa do połowy maja. Finał zaplanowany jest na niedzielę 15 maja w bratysławskiej Orange Arenie, która przed czempionatem przeszła gruntowny lifting.

JANUSZ BITTMAR

pod prysznicem

POLICZEK DLA CAŁEJ EKSTRALIGI

JANUSZ BITTMAR , *bittmar@glosludu.cz*

Brakuje mi słów. Można być królem sezonu w Tipsport Ekstralidze, poprowadzić swój zespół do historycznego złotego medalu, a jednak zostać za burtą kadry narodowej. Trzyniecki napastnik Martin Růžička w ostatniej chwili stracił miejsce w zespole RC i rozpoczęte wczoraj mistrzostwa świata na Słowacji obejrzy tylko w telewizorze. Trener reprezentacji RC, Alois Hadamczik, postawił na innych. Ma do tego pełne prawo, pytanie tylko – czy nie można było w środę skreślić z listy kogoś innego? Nie tylko dla kibiców Trzyńca, ale dla całej czeskiej ekstraligi decyzja Hadamczika to jak policzek w twarz. Růžička miał w sparingach trudne zadanie, bo w czwartej formacji nic nie wskórałby nawet Wayne Gretzky w latach swojej największej świetności. Typowy łowca bramek o nienagannej technice pełnił w zespole Hadamczika niewdzięczną rolę, którą odgrywał z pokerową twarzą. W sztabie szkoleniowym zabrakło odwagi i chęci, by Růžičkę wypróbować chociażby w trzecim ataku, obok Tomáša Rolínka i Jana Marka.

Bednarek kolejnym Polakiem w Zlatej Tretrze

Sylwester Bednarek, najlepszy obecnie polski skoczek wzwyż, potwierdził swój udział w mityngu lekkoatletycznym Zlatá Tretra w Ostrawie-Witkowicach. Mityng z udziałem czołowych lekkoatletów świata odbędzie się w Ostrawie 31 maja. Oprócz Bednarka w imprezie zobaczymy też m.in. Monikę Pyrek (tyczka) i Anitę Włodarczyk (rzut młotem). Jak już informowaliśmy, gwiazdą tegorocznej Zlatej Tretry będzie najszybszy człowiek planety, Jamajczyk Usain Bolt.

Na listę startową dopisano w tym tygodniu kolejne nazwiska z lekkoatletycznej ekstraklasy światowej. Udział w biegu na 110 m przez płotki potwierdził Amerykanin Terrence Trammel - halowy mistrz świata i dwukrotny srebrny medalista igrzysk olimpijskich będzie największym rywalem Czecha Petra Svobody. Ciekawie zapowiada się też rywalizacja w sektorze rzutu oszczepem. Do grona wielkich nazwisk przybył Rosjanin Sergiej Makarow, który o zwycięstwo powalczy ze skandynawskimi siłaczami – Tero Pitmamaeką (Finlandia) i Andreasem Thorkildsenem (Norwegia).

Fot. ARC

Sylwester Bednarek pojawi się w Zlatej Tretrze.

Dla Sylwestra Bednarka ten sezon nie należy do udanych. Brązowego medalistę mistrzostw świata 2009 w Berlinie od dłuższego czasu trapią kontuzje. W poprzednim sezonie skoczek klubu sportowego RKS Łódź przeszedł operację prawej nogi. – Teraz wszystko chcę podporządkować zbliżającym się mistrzostwom świata – powiedział Bednarek, którego rekord życiowy w skoku wzwyż wynosi 232 cm. **(jb)**

W SKRÓCIE

DUDEK O MECZU Z BARCELONĄ. – Takim ustawieniem gramy w jedenastkę, a takim, gdy sędzia znowu kogoś wyrzuci z boiska. Bo może to zrobić. Znam Barcelonę, będą dążyć do tego, by znowu grać w przewadze. Takimi słowami trener Jose Mourinho tłumaczył graczom Realu Madryt taktykę na mecz z Barceloną – opowiada Jerzy Dudek w rozmowie z „Gazetą Wyborczą". Rezerwowy bramkarz Realu przyglądał się z ławki porażce 0:2 z Barceloną w pierwszym półfinale Ligi Mistrzów.

* * *

ZMARŁ WALDEMAR BASZANOWSKI. Wczoraj nad ranem, w warszawskim szpitalu, po długiej chorobie zmarł dwukrotny mistrz olimpijski w podnoszeniu ciężarów, Waldemar Baszanowski. Baszanowski był najwybitniejszym polskim sztangistą, pięciokrotnym mistrzem świata i sześciokrotnym mistrzem Europy. Łącznie na podium tych imprez stanął 19-krotnie. Złote medale olimpijskie zdobył w Tokio (1964) i Meksyku (1968). Rekordy świata poprawiał 24 razy, a kraju – 61. Pismo „World Weightlifting" w 1997 roku uznało go za trzeciego najlepszego sztangistę wszechczasów, za Turkiem Naimem Suleymanoglu oraz Węgrem Imre Foeldim.

* * *

PRZED LIGĄ ŚWIATOWĄ SIATKARZY. Trener reprezentacji Polski siatkarzy Andrea Anastasi podał nazwiska 20 graczy powołanych na Ligę Światową. Z szerokiego składu skreślił m.in. występujących regularnie w zeszłym sezonie środkowego Patryka Czarnowskiego i rozgrywającego Grzegorza Łomacza. Oprócz wymienionej dwójki w reprezentacji zabraknie libero Damiana Wojtaszka, środkowego Łukasza Wiśniewskiego i przyjmującego Wojciecha Ferensa. Znaleźli się natomiast zawodnicy, którzy w reprezentacji „A" będą stawiać dopiero pierwsze kroki, jak np. środkowi Piotr Hain i Grzegorz Kosok. Pierwsze zgrupowanie kadry rozpocznie się 5 maja w Spale. „Biało-czerwoni" zagrają w Lidze Światowej z USA, Portoryko i Brazylią. Finałowy turniej rozegrany zostanie w dniach 6-10 lipca w hali Ergo Arena na granicy Gdańska i Sopotu. **(jb)**

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – I LIGA: Ostrawa – Cz. Budziejowice (dziś, 18.00). **DYWIZJA**: Hawierzów – Ostrawa B (dziś, 14.30), L. Piotrowice – Szumperk (dziś, 16.30), Krawarze – Orłowa (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA**: Cz. Cieszyn – Hradec n. M., Opawa 2004 – Bogumin, Dziećmorowice - Rymarzów (dziś, 16.30). **I A KLASA**: Stonawa – Stare Miasto, Szonów – Karwina B, Sucha Górna – Śmiłowice, Stara Biela – Bystrzyca (dziś, 16.30), Olbrachcice – Vlčovice (jutro, 16.30). **I B KLASA:** Datynie Dolne – Lutynia Dolna, Oldrzychowice – Nydek, Mosty – Sedliszcze, Wędrynia – Gnojnik, Dobra – Cierlicko (dziś, 16.30), Gródek – Jabłonków, Niebory – Frydek -Mistek B (jutro, 16.30). **MP KARWIŃSKIEGO**: Sj Pietwałd – Sn Orłowa, Żuków Górny – TJ Petřvald, F. Orłowa – ČSAD Hawierzów (dziś, 16.30), G. Błędowice – Inter Piotrowice, Bogumin B – Dąbrowa, Wierzniowice – Sj Rychwałd (jutro, 16.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Ostrawica – Nawsie, Wacławowice – Piosek, Baszka – Toszonowice (dziś, 16.30). **PIŁKA RĘCZNA – EKSTRALIGA:** Banik Karwina – Cement Hranice (jutro, 10.30). **(jb)**